

# Bestuursrapportage

Het Waterschapshuis  
2024-2

## Inhoud

|   |  |           |
|---|--|-----------|
| <b>Deel 1: Financiële analyse en instandhouding</b> | <b>5</b>   |           |
| <b>1</b>  | <b>Voorwoord en leeswijzer</b>                       | <b>6</b>  |
| <b>2</b>  | <b>Organisatie</b>                                   | <b>7</b>  |
| 2.1   | Doel en kernwaarden                                  | 7         |
| 2.2   | Verslag van de directie                              | 8         |
| <b>3</b>  | <b>Formatie en capaciteit</b>                        | <b>11</b> |
| 3.1   | Begrote en gerealiseerde uren                        | 11        |
| 3.2   | Directe uren per medewerkerscategorie                | 12        |
| 3.3   | Gemiddelde uurtarieven                               | 13        |
| 3.4   | Ziekteverzuim  | 13        |
| 3.5   | Inzet capaciteit vanuit waterschappen                | 14        |
| 3.6   | Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit | 16        |
| <b>4</b>  | <b>Financiële analyse</b>                            | <b>17</b> |
| 4.1   | Samenvattend beeld financiën                         | 17        |
| 4.1.1   | Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers         | 17        |
| 4.1.2   | Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers        | 18        |
| 4.1.3   | Jaareindeverwachting toegelicht                      | 20        |
| 4.2   | Liquiditeit  | 24        |
| 4.2.1   | Kasliquiditeit                                       | 24        |
| 4.2.2   | Schatkistbankieren                                   | 25        |
| 4.2.3   | Renterisiconorm en kasgeldlimiet                     | 25        |

## Bestuursrapportage 2024-2

|  |  |           |
|--|--|-----------|
| 4.3                                    | Merendeelcriterium                                     | 25        |
| 4.4                                    | Instandhouding   | 26        |
| 4.4.1                                  | Instandhouding als ondersteuning projecten             | 26        |
| 4.4.2                                  | Doorbelastingen instandhouding naar projecten          | 27        |
| 4.5                                    | Begrotingswijzigingen                                  | 28        |
| <b>5</b>                               | <b>Programmadaashboard</b>                             | <b>30</b> |
| <b>6</b>                               | <b>Programmaverantwoording instandhouding</b>          | <b>42</b> |
| 6.1                                    | Programma 1 Overhead (Bestuur en organisatie)          | 42        |
| 6.2                                    | Programma 2 Kennis en verbinden                        | 44        |
| <b>Deel 2: Projecten waterschappen</b> |  | <b>46</b> |
| <b>7</b>                               | <b>Programmaverantwoording projecten waterschappen</b> | <b>47</b> |
| 7.1                                    | Programma 3 Innovatie en transformatie                 | 47        |
| 7.2                                    | Programma 4 Digitale dienstverlening                   | 50        |
| 7.3                                    | Programma 5 Organisatie en samenwerking                | 53        |
| 7.4                                    | Programma 7 Informatieveiligheid en privacy            | 54        |
| 7.5                                    | Programma 8 Waterveiligheid                            | 55        |
| 7.6                                    | Programma 9 Watersysteem                               | 56        |
| 7.7                                    | Programma 10 Waterketen                                | 58        |
| 7.8                                    | Programma 11 Diensten en beheer                        | 59        |
| <b>Deel 3: Projecten met derden</b>    |  | <b>65</b> |
| <b>8</b>                               | <b>Programmaverantwoording projecten met derden</b>    | <b>66</b> |
| 8.1                                    | Programma 12 SAW@                                      | 66        |
| 8.2                                    | Programma 13 Basisdata                                 | 68        |
| 8.3                                    | Programma 14 Informatiehuis Water                      | 70        |
| 8.4                                    | Programma 15 Kassiersfunctie                           | 74        |

|   |           |
|---|-----------|
| <b>Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen</b>          | <b>75</b> |
| <b>9 Verwachte begrotingswijzigingen</b>                | <b>76</b> |
| 9.1 Verwachte begrotingswijzigingen 2024                | 76        |
| 9.2 Verwachte bijstelling begroting 2025                | 77        |
| <b>10 Bijlagen</b>                                      | <b>78</b> |
| 10.1 Bijlage 1: Status kleur en betekenis               | 78        |
| 10.2 Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard | 79        |
| 10.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen                   | 80        |

## Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast zijn in dit deel de begrotingsprogramma's Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Deze begrotingsprogramma's behoren tot de instandhouding. Alle wijzigingen die betrekking hebben op instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het algemeen bestuur (AB) worden vastgesteld.

## 1 Voorwoord en leeswijzer

Voor u ligt de 2<sup>e</sup> bestuursrapportage 2024 van Het Waterschapshuis (hWh) over de periode januari tot en met augustus. Middels de bestuursrapportage informeert de organisatie het bestuur over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de programmabegroting 2024. De bestuursrapportage is een verantwoordingsdocument over de voortgang van hWh met focus op instandhouding en de grote lijnen van de programma's. In de afzonderlijke bijlage projectverantwoording wordt inzicht gegeven in de voortgang van de projecten, welke onder aansturing van de Opdrachtgeverstafel (OGT) worden uitgevoerd. Hierdoor is in de rapportage een duidelijke scheiding aangebracht tussen aansturing door het bestuur van hWh enerzijds en de OGT anderzijds. Gelijktijdig met de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging 2024 aangeboden. Alle financiële rapportages van hWh worden opgesteld exclusief BTW, conform het huidige standpunt van de belastingdienst ten aanzien van de BTW positie van hWh.

De indeling van deze bestuursrapportage is gelijk aan de indeling van de geactualiseerde begroting 2024. Om aan te sluiten op de verschillende informatiebehoeften, is de bestuursrapportage opgesteld in vier verschillende delen en een set bijlagen:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen en diensten en beheer
- Deel 3: Projecten met derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het bestuurlijke begrotingsprogramma Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's moeten na een zienswijzeprocedure door het algemeen bestuur (AB) worden vastgesteld.

In deel 2 worden de (OGT-)begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Innovatie en transformatie, Digitale dienstverlening, Organisatie en samenwerking, Informatie – datastromen, Informatieveiligheid en privacy, Waterveiligheid, Watersysteem en Waterketen en diensten en beheer. De opdrachtgevers (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg (UO). Dit UO heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten.

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's SAW@, Basisdata, Informatiehuis water (IHW) en kassiersfunctie. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh.

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2024 worden verwacht in het resterende deel van het lopende jaar. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Hier wordt tevens een doorkijk gemaakt naar de verwachte bijstelling van de begroting 2025.

Wij vertrouwen erop u met deze bestuursrapportage volledig en juist te informeren over ons Waterschapshuis.

## 2 Organisatie

### 2.1 Doel en kernwaarden

#### **De kracht van samen**

Het Waterschapshuis (hWh) is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 21 waterschappen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie. Wij bevorderen de samenwerking op het gebied van ICT tussen de waterschappen en de andere overheden die actief zijn in de watersector. Onze kernwaarden zijn mensgericht en resultaatgericht.

#### **Bevorderen van samenwerking**

hWh heeft als doel het bevorderen en faciliteren van samenwerking op het gebied van informatievoorziening tussen de waterschappen en de andere overheden. Wij ondersteunen bij het:

- verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering;
- besparen/beperken van kosten;
- efficiënter maken van de informatievoorziening;
- vergroten van de innovatieve slagkracht;
- versterken van het imago van de waterschappen als professionele moderne overheid;
- breder samenwerken van de waterschappen en andere overheden.

#### **Opdrachtgever en opdrachtnemer**

De waterschappen geven hun opdrachten aan Het Waterschapshuis. Na goedkeuring door het dagelijks bestuur en het sluiten van samenwerkingscontracten, gaan wij aan de slag. Daarbij begeleiden wij het hele traject: van aanbesteding via implementatie naar beheer en onderhoud. Het Waterschapshuis vervult de rol van regisseur van de samenwerking. Aan de vraagkant bij het formuleren van de vraag en bij de prioritering. Aan de antwoordkant hebben wij ook de rol van beheerder en uitvoerder. hWh kan en wil dit nooit alleen doen. De waterschappen spelen hierbij een belangrijke rol.

## 2.2 Verslag van de directie

### Algemeen beeld

De opdrachtgeverstafel (OGT) heeft in 2024 de strategienota vastgesteld. De strategienota beschrijft de wijze waarop de 21 waterschappen de komende jaren gezamenlijk vorm willen geven aan de digitale transformatie in de watersector. De ontwikkelingen die worden benoemd in de strategienota, zijn samengebracht in een update van het koersplan door het bestuur van hWh. Vooruitlopend op het geactualiseerde koersplan, heeft hWh in 2024 als eerste fase een herinrichting van de interne organisatie in gang gezet. De nieuwe hoofdstructuur van de bedrijfsvoering van hWh en bijbehorende aansturing draagt bij aan het verminderen van de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van hWh. Daarnaast is in 2024 de inrichting van diensten en beheer als afdeling van hWh gestart; inmiddels wordt gewerkt aan het organiseren van een passende aansturing.

Als vervolgstap zijn we in de tweede helft van 2024 gestart met de uitwerking van de tweede fase van het herinrichtingsplan. Fase 2 betreft een herinrichting van de programmastructuur om de uitvoering van de strategienota tot een succes te maken. Er is nog onduidelijkheid over de bijbehorende governance-structuur van de OGT, waardoor hWh op dit moment nog niet verder kan met het formaliseren van een nieuwe programmastructuur. Om niet stil te blijven staan, start hWh als eerste stap met de administratieve herinrichting van onze programma-indeling. Zo creëren we een beeld van de nieuwe programma's die aansluiten bij de strategienota en de huidige (lopende) activiteiten die daarbij horen.

We zien een aanhoudende gestage groei van het aantal opdrachten dat hWh voor de waterschappen uitvoert. Uitgedrukt in uren ligt de realisatie ruim 10,5% boven dezelfde periode in 2023. We hebben van het bestuur de ruimte gekregen projectmedewerkers in dienst te nemen bij hWh. Deze ruimte is erg behulpzaam geweest in het aantrekken van medewerkers. We zijn blij dat we daarmee de groei in (relatief dure) inzet van inhuur uit de markt kunnen beperken en hopen hiermee ook stabiliteit en behoud van kennis te creëren. We zien dat het niet altijd lukt vacatures op tijd in te vullen, waardoor werk blijft liggen en vertraagt. Aan de andere kant zien we ook dat we tot nu toe begrotingen voor onvoorziene kosten in zowel de instandhouding als in de projecten nauwelijks hoeven aan te spreken en dat we capaciteit en andere producten en diensten scherp hebben kunnen inkopen. Dat maakt dat we verwachten dat onze lasten in 2024 € 4,7 miljoen lager zijn dan onze baten. Hiervan is € 2,7 miljoen toe te wijzen aan de programma's met derden, waar onder andere door het programma Basisdata al enkele jaren geen afrekening met deelnemers heeft plaatsgevonden. Het programma Basisdata onderzoekt (met de stuurgroep) of (een deel van) het positieve saldo in 2024 kan worden terugbetaald aan de deelnemers. De lopende inrichting van diensten en beheer en de herinrichting van de programma-indeling aansluitend op de strategienota van de OGT zal naar verwachting bijdragen aan het beter beheersbaar maken van dit deel van de begroting. Daarnaast is een verbetertraject gestart van de businesscases, waarin we toewerken naar een realistischere planning van de uitvoering van de werkzaamheden.

Vanuit onze rol om kennis op te doen vanuit de omgeving en deze in te zetten in projecten die hWh voor waterschappen uitvoert (kennis en verbinden), hebben we in samenwerking met STOWA, belangrijke stappen gezet om een positie te verkrijgen in een door de EU gesubsidieerd project: WISE. Het doel van WISE is om belangrijke waterschapsopgaven te ondersteunen met informatie gebaseerd op satellietwaarneming. Wij bundelen onze kennis met de kennis van STOWA om samen te komen tot een Europees waterbalansmodel. Op basis daarvan kunnen waterschappen beter anticiperen op extremere weersomstandigheden. We verwachten dat we na een gedegen voorbereiding de subsidie toegekend krijgen en van start kunnen vanaf 1 januari 2025.



## Bestuursrapportage 2024-2

In 2024 werken we vanuit ons jaarplan aan verdere professionalisering van de organisatie. We hebben thema's benoemd die aansluiten bij de bestuurlijke risicogebieden. Het jaarplan beschrijft de verander- en verbeterpunten waar we aan werken. Ook zijn interne projecten benoemd, die in 2024 extra aandacht krijgen en waarvoor extra middelen nodig zijn. In 2024 is € 250.000 beschikbaar in de begroting voor de interne projecten vanuit de pot 'kwaliteitsborging'. Voor een toelichting op de behaalde resultaten en onze aandachtspunten, verwijzen we naar hoofdstuk 6.1.

### Risicomanagement

Het Dagelijks Bestuur herziet jaarlijks de risicomatrix van het eigenaarschap van hWh als onderdeel van de Planning en Control Cyclus. In het voorjaar van 2024 heeft wederom herijking plaatsgevonden. De aandachtsgebieden van het dagelijks bestuur zijn:

1. Gebrek aan capaciteit: Zowel kwaliteit als tijdige beschikbaarheid en (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers.
2. Aantrekkelijk werkgever: Heeft hWh voldoende te bieden om voor IT- en andere specialisten in de watersector een aantrekkelijke werkomgeving te zijn.
3. Bestuurlijke controle: Grip van het bestuur op totale begroting, bewaking van rechtmatigheid (o.a. loden deuren) en uitvoerbaarheid programma's.
4. Cybersecurity: Informatieveiligheid en Privacy volgens de BIO-norm en AVG inregelen.
5. Onbenutte potentie: Appreciatie bij het AB waterschappen van impact digitale transformatie op primaire proces, de potentie van samenwerking op dit thema en de rol van hWh hierbij.
6. Verlies vertrouwen in hWh: Perceptie van te weinig toegevoegde waarde, kwaliteit en wendbaarheid.
7. Compliance Wet- en Regelgeving.

De onderwerpen 'Gebrek aan capaciteit', 'Aantrekkelijk werkgeverschap' en 'Compliance wet- en regelgeving en bestuurlijke afspraken' worden door het DB op dit moment als voldoende beheersbaar geschat en deze onderwerpen behoeven geen aanvullende acties. Ten opzichte van 2023 is 'Gebrek aan capaciteit' beter beheersbaar aangezien in het AB van 25 november 2023 is besloten hWh meer ruimte te geven om met passende contractvorm medewerkers aan hWh te binden. Verder is de arbeidsmarkt krap, echter kunnen er geen maatregelen worden getroffen om dit te veranderen. hWh neemt al voldoende mitigerende maatregelen om hier goed mee om te gaan.

Voor Cybersecurity geldt dat hWh in eind 2023 een audit heeft gehad met een hoge score van volwassenheid. Echter heeft hWh nog niet het ambitieniveau van volwassenheidsniveau 4 behaald. In de afgelopen jaren zijn er echter wel veel verbeteringen doorgevoerd. Deze lijn moet doorgetrokken worden. Door ontwikkelingen in de maatschappij blijft de waarschijnlijkheid van een cyberincident toenemen, echter door de verbeteringen die het afgelopen jaar bij hWh hebben plaatsgevonden zal hWh er beter mee om kunnen gaan.

Betreft 'Verlies vertrouwen in hWh' heeft het bestuur gesteld dat de verbondenheid van de waterschappen bij hWh verbeterd moet worden in 2024. Het is belangrijk dat de meerwaarde van hWh genoeg wordt herkend en dat dit ook wordt geuit. Verder moet er focus zijn om de resultaten van hWh concreet duidelijk te maken bij de waterschappen en andere belanghebbenden. Dit onderwerp vraagt daarom meer aandacht.

Het DB geeft aan dat de onderwerpen 'Onbenutte potentie' en 'Bestuurlijke controle' zeker aandacht hebben gehad en de acties hebben effect, echter zijn de onderwerpen opnieuw gedefinieerd en zijn er nieuwe acties aan verbonden.

De onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van het DB en vertaling heeft plaatsgevonden in het jaarplan 2024 van hWh.

### **BTW**

hWh heeft in 2010 een verzoek tot vrijstelling voor de toepassing van omzetbelasting bij de Belastingdienst neergelegd. Het verzoek aan de Belastingdienst was destijds tweeledig, namelijk:

1. Vrijstelling van BTW op de diensten van hWh aan de waterschappen (koepelvrijstelling);
2. Vrijstelling van BTW op de diensten van de waterschappen aan hWh.

*Ad 1:* De Belastingdienst heeft in 2012 schriftelijk bevestigd dat hWh voldoet aan de voorwaarden voor de koepelvrijstelling, daarmee was dit deel van het verzoek tot vrijstelling reeds afgerond in 2012. De koepelvrijstelling zorgde ervoor dat hWh diensten vrij van BTW kon leveren aan waterschappen.

*Ad 2:* Op dit verzoek is tot op heden, ondanks herhaaldelijke verzoeken van hWh en diverse overleggen, nog geen standpunt ingenomen door de Belastingdienst. De diensten van waterschappen aan hWh worden in rekening gebracht met BTW. Aangezien hWh geen recht had op vooraf trek van de BTW, werkt dit uiteindelijk kostenverhogend voor de waterschappen.

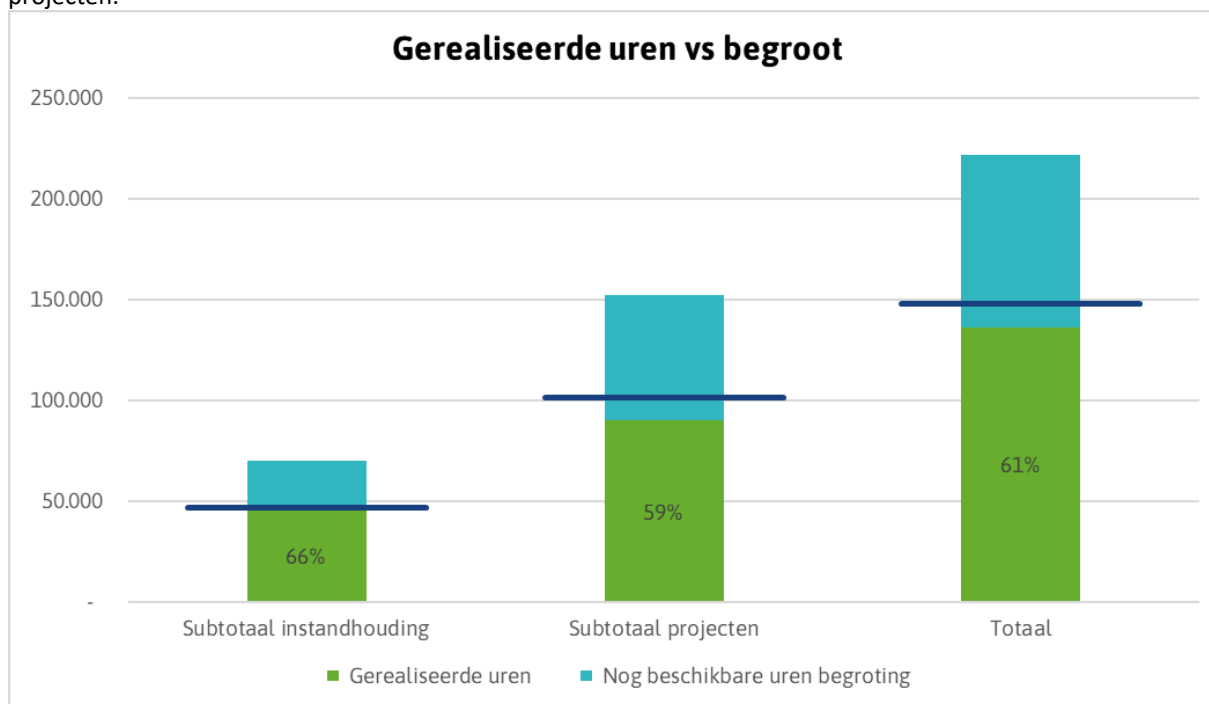
Ultimo 2018 heeft de Belastingdienst plotseling een eindoordeel gegeven. Hieruit blijkt de Belastingdienst wederom geen standpunt heeft ingenomen omtrent verzoek 2. Maar heeft zij de afspraak uit 2012 (verzoek 1) ingetrokken. hWh zou jegens waterschappen niet vrijgesteld van BTW presteren. De eerste focus ligt op het terugkrijgen van de koepelvrijstelling (verzoek 1). hWh heeft bezwaar tegen deze uitspraak ingediend en heeft, na afwijzing van het bezwaar door de belastingdienst, een beroepsprocedure gestart.

Op 21 februari 2022 heeft de behandeling van deze zaak door de rechter plaatsgevonden, waarbij de rechter hWh in het gelijk heeft gesteld. De belastingdienst is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. De zitting heeft plaatsgevonden op 12 september 2024, we zijn in afwachting van een uitspraak. Als de uitspraak hierop positief is, kan hWh verzoek 2 weer oppakken.

### 3 Formatie en capaciteit

#### 3.1 Begrote en gerealiseerde uren

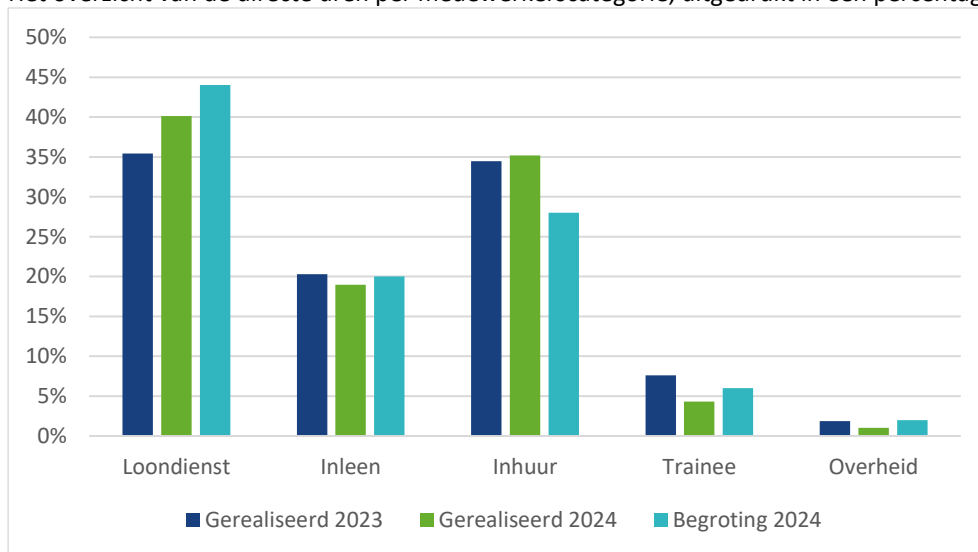
Een belangrijke basis voor de hWh begroting zijn de gewerkte uren. Onderstaande grafiek toont de gerealiseerde uren versus de begrote uren voor instandhouding en de projecten.



Uit bovenstaande grafiek blijkt dat we op dit moment 66% van de begrote uren van de instandhouding hebben gerealiseerd. Gezien het feit dat 8 maanden van het jaar voorbij zijn, betekent dit dat de uren van de instandhouding in lijn liggen met de begroting. De donkerblauwe lijn geeft het verwachte percentage (67%) van de realisatie ten opzicht van de begroting weer. Bij de projecten zien we dat 59% van de begrote uren is gerealiseerd. Met name de begrotingsprogramma's Innovatie en transformatie, Digitale dienstverlening, Organisatie en samenwerking, Waterketen, SAW@ en Basisdata lopen de uren achter op de begroting. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar de bijlagen. De totale urenbesteding in 2024 ligt tot en met augustus (136.371 uren) 10,5% hoger dan de realisatie van dezelfde periode in 2023 (123.379 uren).

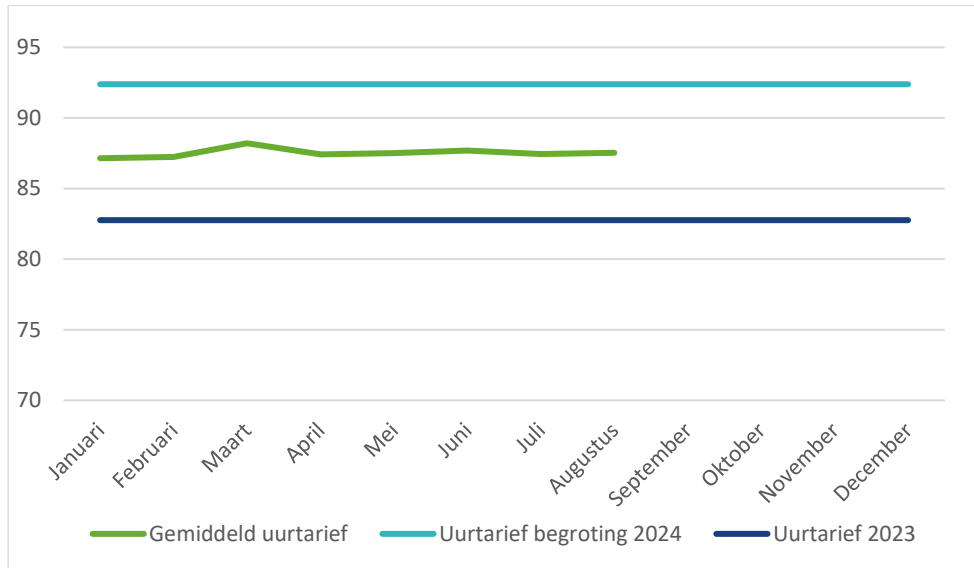
### 3.2 Directe uren per medewerkerscategorie

Het overzicht van de directe uren per medewerkerscategorie, uitgedrukt in een percentage van het totaal, kan als volgt worden weergegeven:



Ook waterschappen ervaren de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor het lastiger wordt medewerkers vanuit de waterschappen aan te trekken voor een project bij hWh. Om de krapte uit de sector op te vangen wordt een deel van de begroting opgevangen door inhuur, maar is er ook een stijging van het aantal medewerkers in loondienst zichtbaar. Op dit moment zetten we 40,1% van al onze menskracht in met behulp van medewerkers die in dienst zijn bij hWh.

### 3.3 Gemiddelde uurtarieven



Het gemiddelde gerealiseerde uurtarief in augustus is € 87,54. Dit ligt € 4,85 onder het begrotingstarief. Het uurtarief is de afgelopen maanden stabiel gebleven. De verwachting is dat het uurtarief in het najaar nog iets zal stijgen, maar wel rond hetzelfde niveau zal blijven.

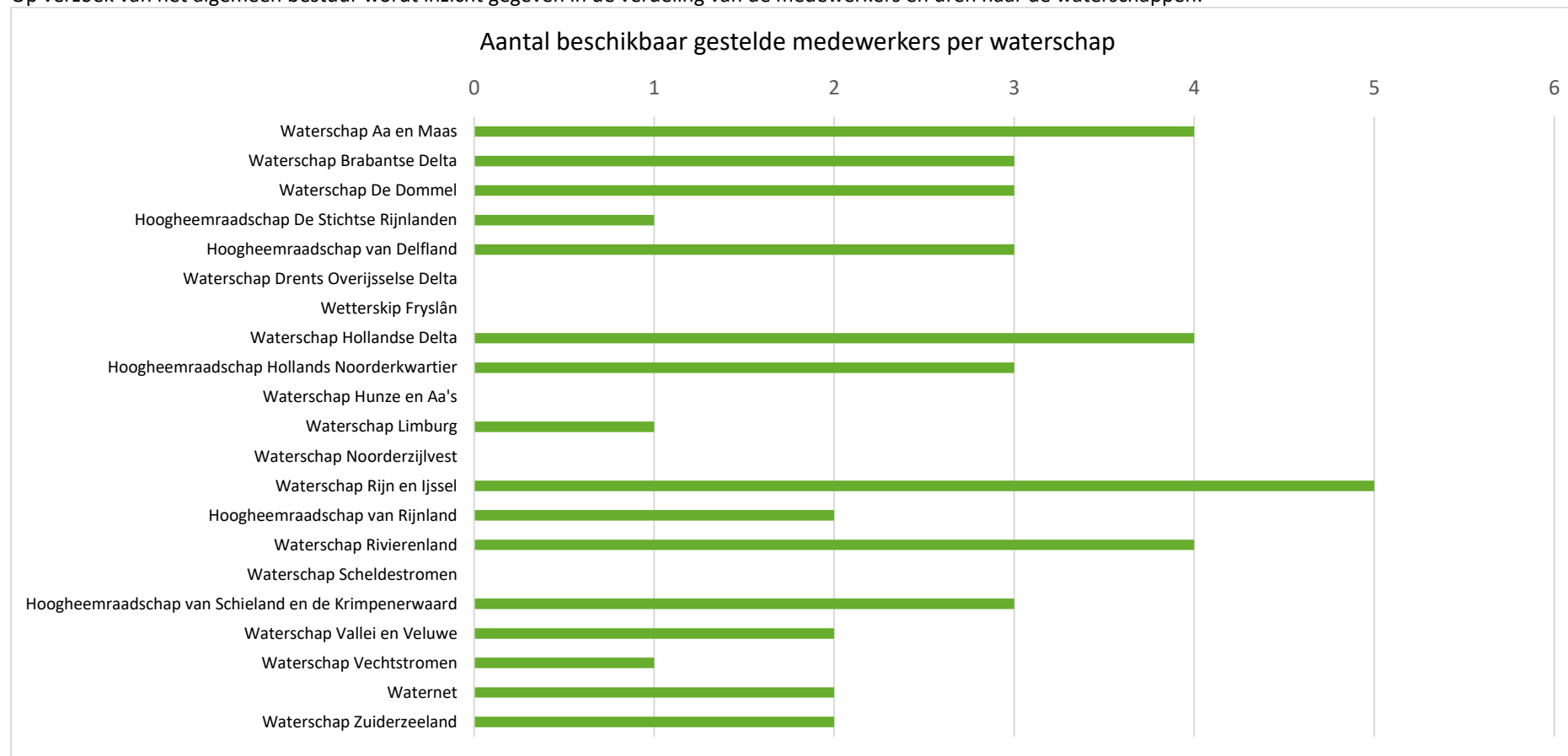
### 3.4 Ziekteverzuim

hWh heeft tot en met augustus 2024 gemiddeld circa 56 FTE op de payroll. Het ziekteverzuim bij de medewerkers op de payroll is in 2024 gemiddeld 3,4%. Dit ligt boven de interne streefnorm van 1,9% en wordt grotendeels veroorzaakt door langdurige ziekte.

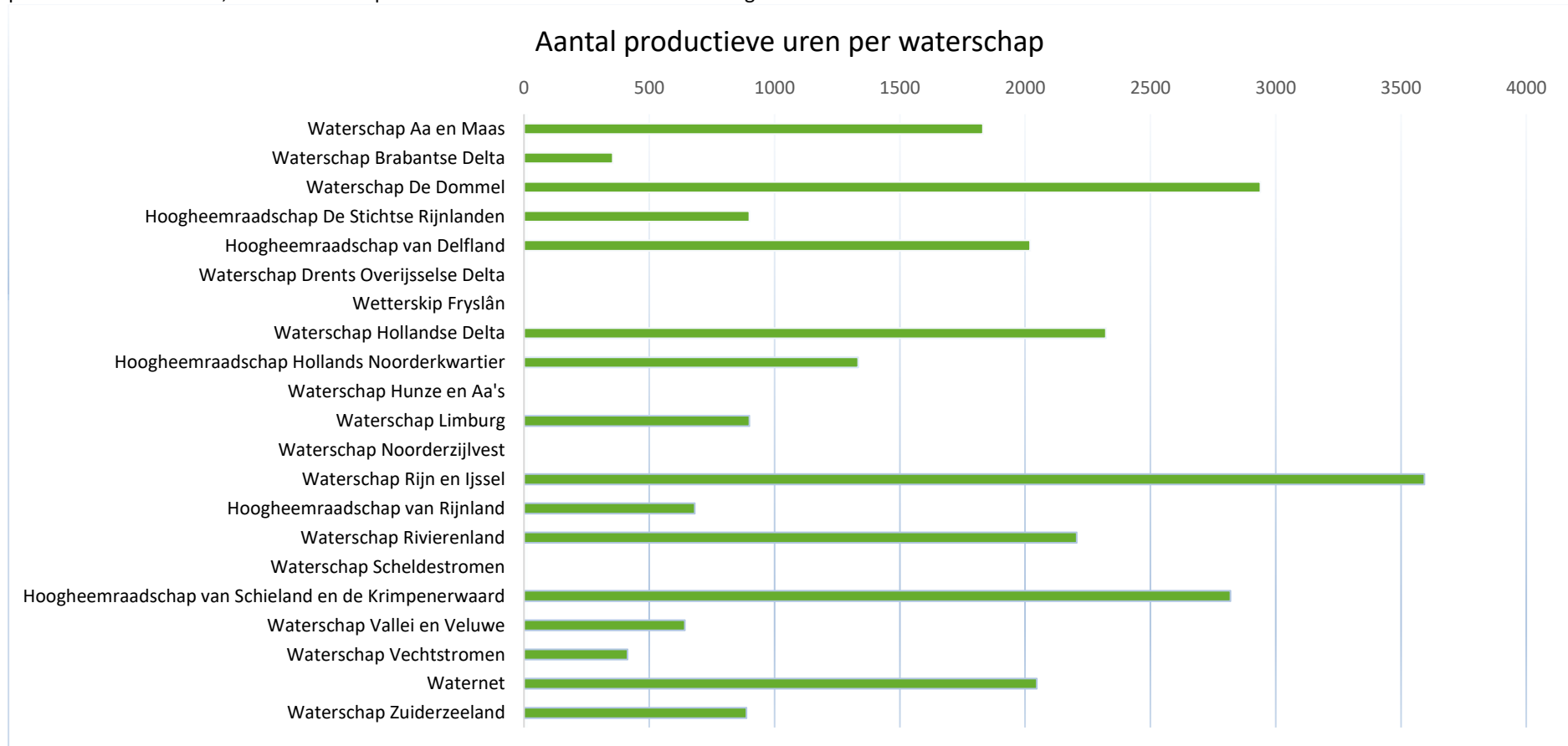
### 3.5 Inzet capaciteit vanuit waterschappen

In 2024 zijn 43 medewerkers vanuit de waterschappen bij hWh ingezet. Deze medewerkers hebben 25.893 productieve uren geleverd. De uren van betrokken medewerkers in overleggen, zoals i-Platform, UO's, dagelijks bestuur, etc., zijn niet in deze overzichten meegenomen, hoewel deze uren substantieel zijn. Voorbeelden hiervan zijn de voorzitter van het i-Platform en de leden van de koplopersgroep (i-Platform).

Op verzoek van het algemeen bestuur wordt inzicht gegeven in de verdeling van de medewerkers en uren naar de waterschappen:



Vanuit het meerjarenprogramma dat door de waterschappen is opgesteld voor hWh, blijkt dat er om hWh goed te bemensen vanuit de waterschappen ongeveer 2 FTE (2.800 uur per jaar) per waterschap minimaal nodig zijn. Deze norm is in de grafiek zichtbaar gemaakt met de aqua streep naar rato van de voortgang van het jaar. Op dit moment geven 7 van de 21 waterschappen voldoende invulling geven aan de flexibele schil van hWh. Naast dat waterschap De Dommel voldoende capaciteit in productieve uren levert, worden ook de personele zaken door De Dommel verzorgd.

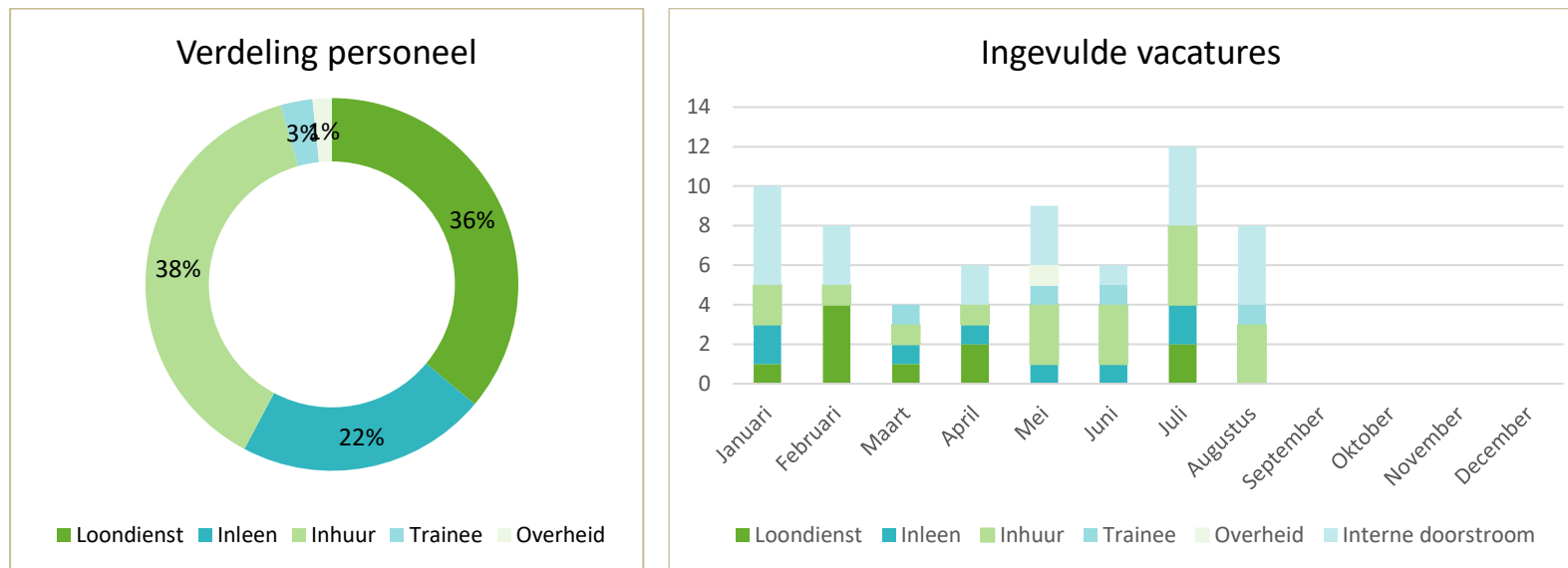


### 3.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit

Sinds januari hebben we met succes 63 rollen kunnen invullen. Echter blijft het uitdagend om medewerkers vanuit de waterschappen of andere overheden gedetacheerd te krijgen. Daarbij ervaren we een aanzienlijke groei in het aantal ingehuurde medewerkers vanuit de raamcontractpartijen. We zien een toenemend aantal vacatures dat moeilijker te vervullen is.

We hebben gemerkt dat een aantal medewerkers van waterschappen graag hun expertise wil delen door korte opdrachten voor hWh te doen. Hierdoor kunnen we tijdelijke rollen binnen onze organisatie vervullen. Dit jaar zijn er acht nieuwe medewerkers van een waterschap gestart bij hWh. Daarnaast is een medewerker van hWh in dienst gegaan bij een waterschap. We hebben een uitwisseling met de BSR met één van onze medewerkers. Deze uitwisseling versterkt de banden tussen onze organisaties en bevordert kennisdeling.

Onderstaande diagrammen zijn berekend op basis van aantal medewerkers, zonder daarbij rekening te houden met parttimefactor.





## 4 Financiële analyse

### 4.1 Samenvattend beeld financiën

#### 4.1.1 Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers

Het totaalbeeld van de begroting en de gerealiseerde kosten 2024 is in onderstaand overzicht samengevat. Alle bedragen zijn exclusief BTW.

| Programma                                    | Begroting 2024    | Begrotingswijzigingen BERAP1 | Begrotingswijzigingen BERAP2 | Begrotingswijzigingen BERAP3 | Saldo begroting 2024 | Lasten BERAP 2    | % t.o.v. begroting |
|--|-------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|----------------------|-------------------|--------------------|
| Programma 1. Bestuur en organisatie          | 4.875.615         | -                            | -                            | -                            | 4.875.615            | 2.441.780         | 50%                |
| Programma 2. Kennis en verbinden             | 1.440.730         | -                            | -                            | -                            | 1.440.730            | 1.069.015         | 74%                |
| <i>Subtotaal instandhouding</i>              | <i>6.316.345</i>  | <i>-</i>                     | <i>-</i>                     | <i>-</i>                     | <i>6.316.345</i>     | <i>3.510.795</i>  | <i>56%</i>         |
| Programma 3. Innovatie en transformatie      | 1.456.784         | -190.000                     | -                            | -                            | 1.266.784            | 640.390           | 44%                |
| Programma 4. Digitale dienstverlening        | 1.866.375         | -                            | -235.000                     | -                            | 1.631.375            | 953.437           | 51%                |
| Programma 5. Organisatie en samenwerking     | 898.939           | -                            | -                            | -                            | 898.939              | 413.022           | 46%                |
| Programma 6. Informatie - datastromen        | -                 | -                            | -                            | -                            | -                    | -                 | 0%                 |
| Programma 7. Informatieveiligheid en privacy | 1.397.139         | -189.288                     | -                            | -                            | 1.207.851            | 898.114           | 64%                |
| Programma 8. Waterveiligheid                 | 230.532           | 760.860                      | -225.000                     | -                            | 766.392              | 294.904           | 128%               |
| Programma 9. Watersysteem                    | 1.527.318         | 199.680                      | -100.000                     | -                            | 1.626.998            | 725.852           | 48%                |
| Programma 10. Waterketen                     | 706.694           | -                            | 5.000                        | -                            | 711.694              | 288.389           | 41%                |
| Programma 11. Diensten en beheer             | 11.078.710        | -322.226                     | 46.500                       | -                            | 10.802.984           | 5.477.402         | 49%                |
| Programma 12. SAW@                           | 2.396.512         | -                            | -                            | -                            | 2.396.512            | 551.817           | 23%                |
| Programma 13. Basisdata                      | 5.830.358         | 622.475                      | -                            | -                            | 6.452.833            | 2.855.699         | 49%                |
| Programma 14. Informatiehuis water           | 2.647.876         | -                            | -89.502                      | -                            | 2.558.374            | 1.452.616         | 55%                |
| Programma 15. Kassiersfunctie                | 1.448.223         | -881.501                     | -42.500                      | -                            | 524.222              | 219.725           | 15%                |
| <i>Subtotaal projecten</i>                   | <i>31.485.460</i> | <i>-</i>                     | <i>-640.502</i>              | <i>-</i>                     | <i>30.844.958</i>    | <i>14.771.367</i> | <i>47%</i>         |
| <b>Totaal</b>                                | <b>37.801.805</b> | <b>-</b>                     | <b>-640.502</b>              | <b>-</b>                     | <b>37.161.303</b>    | <b>18.282.162</b> | <b>48%</b>         |

Van de begrote lasten is 48% gerealiseerd. Voor de tweede bestuursrapportage is dit een terugkerend patroon over de afgelopen jaren (bestuursrapportage 2023-2: 51% realisatie). Ook zien we dat de uren realisatie achter blijft op de begroting: 61%. De gerealiseerde kosten van de instandhouding bedragen 19,2% van de totale lasten in 2024. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar de bijlagen.

#### 4.1.2 Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers

Op basis van de huidige inschatting liggen de totale lasten in 2024 € 4.681.578 (exclusief BTW) lager dan de baten. In hoofdstuk 4.1.3 wordt een analyse van het saldo uiteengezet.

Eenzijds worden nieuwe budgetten aan de begroting toegevoegd voor nieuwe projecten of verlengingen (totaal € 42.500, zie ook hoofdstuk 4.5). Anderzijds lijkt er ruimte te ontstaan in de lopende projecten, waar de begroting naar beneden is bijgesteld van per saldo € 683.002.

Ten aanzien van restant budgetten 2024 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Afrekening deelnemers: Het resterende saldo wordt afgerekend met de deelnemers. Dit geldt voor alle projecten en kostenplaatsen in de programma's in de programma's 1 tot en met 12 en 15.
2. Mutatie projectrekening: Indien er nog geen bestemming is gegeven aan het projectsaldo, wordt het saldo toegevoegd dan wel onttrokken aan de projectrekening. In 2025 zijn hiervoor geen activiteiten gepland en/of afrekening met deelnemers is (nog) niet wenselijk. Dit betreft enkele projecten waarin derden betrokken zijn (programma 13 en 14).

In de baten 2024 van programma 13 en 14 (projecten derden) is het saldo projectrekeningen van 31 december 2023 verwerkt, om zichtbaar te maken dat deze gelden beschikbaar zijn in 2024. Voor deze gelden was bij de jaarafsluiting 2023 nog geen bestemming aangeduid, tevens waren hiervoor geen activiteiten begroot in 2024. Hieraan wordt invulling gegeven door de betreffende UO's.

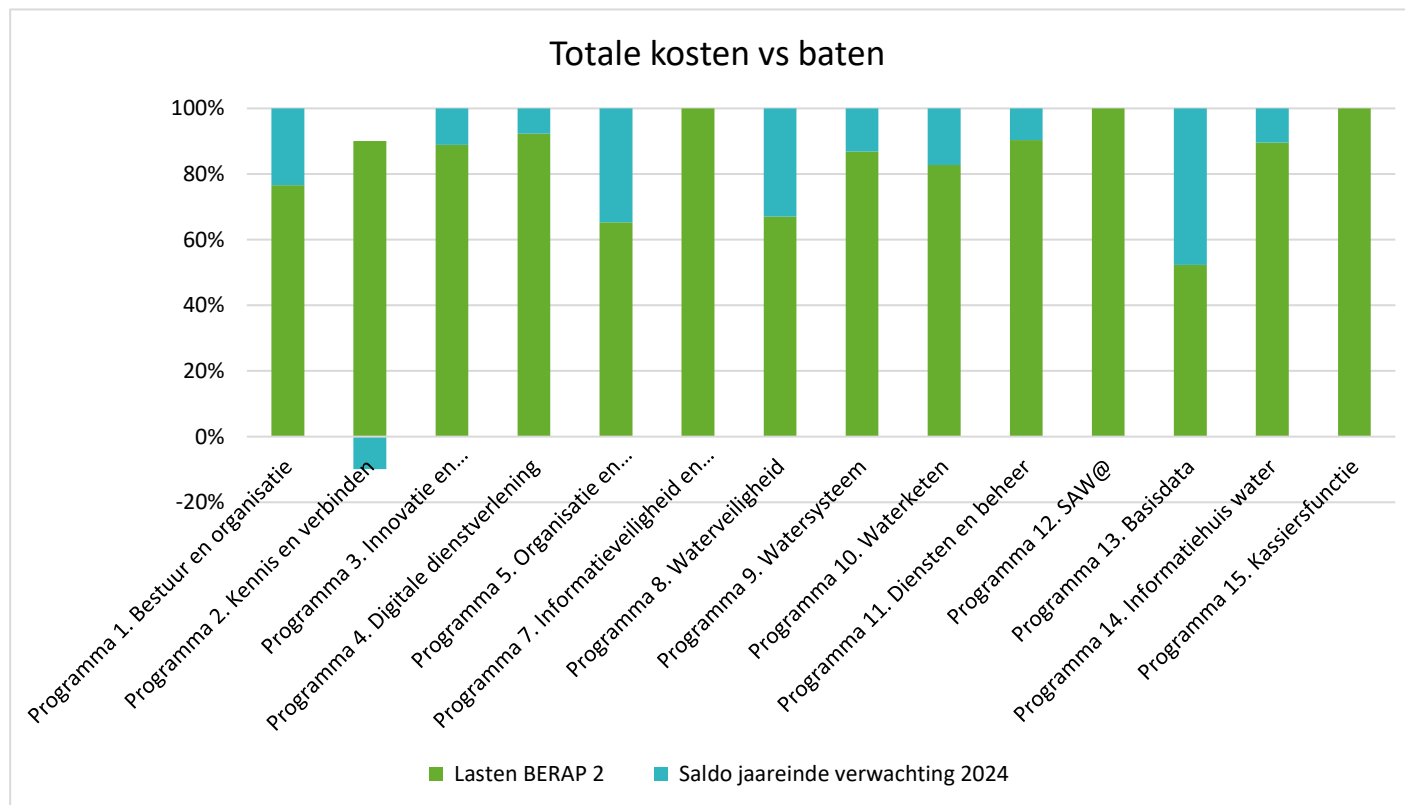
In de bijlage projectverantwoording is een detaillering van de verwachte afrekening per deelnemer opgenomen.

| Programma                                    | Saldo begroting 2024 | Baten BERAP 2     | Lasten BERAP 2    | Saldo BERAP 2     | % t.o.v. baten | Saldo jaareinde verwachting 2024 | % t.o.v. baten |
|--|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------|----------------------------------|----------------|
| Programma 1. Bestuur en organisatie          | 4.875.615            | 4.875.615         | 2.441.780         | 2.433.835         | 50%            | 745.000                          | 15%            |
| Programma 2. Kennis en verbinden             | 1.440.730            | 1.440.730         | 1.069.015         | 371.715           | 74%            | -118.000                         | -8%            |
| <i>Subtotaal instandhouding</i>              | <i>6.316.345</i>     | <i>6.316.345</i>  | <i>3.510.795</i>  | <i>2.805.550</i>  | <i>56%</i>     | <i>627.000</i>                   | <i>10%</i>     |
| Programma 3. Innovatie en transformatie      | 1.266.784            | 1.266.784         | 640.390           | 626.394           | 51%            | 80.000                           | 6%             |
| Programma 4. Digitale dienstverlening        | 1.631.375            | 1.620.984         | 953.437           | 667.546           | 59%            | 80.000                           | 5%             |
| Programma 5. Organisatie en samenwerking     | 898.939              | 898.939           | 413.022           | 485.917           | 46%            | 220.000                          | 24%            |
| Programma 6. Informatie - datastromen        | -                    | -                 | -                 | -                 | 0%             | -                                | 0%             |
| Programma 7. Informatieveiligheid en privacy | 1.207.851            | 1.231.874         | 898.114           | 333.760           | 73%            | -                                | 0%             |
| Programma 8. Waterveiligheid                 | 766.392              | 766.392           | 294.904           | 471.488           | 38%            | 144.775                          | 19%            |
| Programma 9. Watersysteem                    | 1.626.998            | 1.691.398         | 725.852           | 965.546           | 43%            | 110.000                          | 7%             |
| Programma 10. Waterketen                     | 711.694              | 711.694           | 288.389           | 423.305           | 41%            | 60.000                           | 8%             |
| Programma 11. Diensten en beheer             | 10.802.984           | 10.823.129        | 5.477.402         | 5.345.727         | 0%             | 585.803                          | 0%             |
| Programma 12. SAW@                           | 2.396.512            | 2.396.512         | 551.817           | 1.844.695         | 23%            | -                                | 0%             |
| Programma 13. Basisdata                      | 6.452.833            | 9.114.966         | 2.855.699         | 6.259.267         | 31%            | 2.604.000                        | 29%            |
| Programma 14. Informatiehuis water           | 2.558.374            | 2.767.694         | 1.452.616         | 1.315.079         | 52%            | 170.000                          | 6%             |
| Programma 15. Kassiersfunctie                | 524.222              | 524.222           | 219.725           | 304.497           | 42%            | -                                | 0%             |
| <i>Subtotaal projecten</i>                   | <i>30.844.958</i>    | <i>33.814.587</i> | <i>14.771.367</i> | <i>19.043.221</i> | <i>44%</i>     | <i>4.054.578</i>                 | <i>12%</i>     |
| <b>Totaal</b>                                | <b>37.161.303</b>    | <b>40.130.932</b> | <b>18.282.162</b> | <b>21.848.771</b> | <b>46%</b>     | <b>4.681.578</b>                 | <b>12%</b>     |

De baten zijn hoger dan de begroting, onder andere vanwege de beschikbare gelden op de projectenrekeningen en extra opbrengsten welke niet waren begroot.

### 4.1.3 Jaareindeverwachting toegelicht

Het totaalbeeld van het saldo van 2024 is in onderstaand overzicht samengevat. Dit overzicht geeft aan welk deel van de baten in 2024 naar verwachting wordt aangewend.



De jaareindeverwachting kan als volgt samengevat worden:

| Verklaring saldo 2024 (bedragen in € 1.000 excl. BTW) | Vertraagd, uitvoering in 2025 | Werkzaamheden niet uitgevoerd | Effect realisatie uurtarieven | Effect realisatie kosten | Extra werkzaamheden uitgevoerd | Bestemming door UO met derden | Saldo 2024   |
|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|--------------------------|--------------------------------|-------------------------------|--------------|
| Programma 1. Bestuur en organisatie                   | 180                           | 560                           | 194                           | 36                       | -225                           | 0                             | 745          |
| Programma 2. Kennis en verbinden                      | 0                             | 0                             | -51                           | 47                       | -114                           | 0                             | -118         |
| <i>Subtotaal instandhouding</i>                       | <i>180</i>                    | <i>560</i>                    | <i>143</i>                    | <i>83</i>                | <i>-339</i>                    | <i>0</i>                      | <i>627</i>   |
| Programma 3. Innovatie en transformatie               | 0                             | 60                            | 64                            | -44                      | 0                              | 0                             | 80           |
| Programma 4. Digitale dienstverlening                 | 0                             | 0                             | 20                            | 60                       | 0                              | 0                             | 80           |
| Programma 5. Organisatie en samenwerking              | 0                             | 0                             | 24                            | 196                      | 0                              | 0                             | 220          |
| Programma 6. Informatie - datastromen                 | 0                             | 0                             | 0                             | 0                        | 0                              | 0                             | 0            |
| Programma 7. Informatieveiligheid en privacy          | 0                             | 0                             | -26                           | 76                       | -50                            | 0                             | 0            |
| Programma 8. Waterveiligheid                          | 0                             | 0                             | 1                             | 144                      | 0                              | 0                             | 145          |
| Programma 9. Watersysteem                             | 60                            | 190                           | 36                            | -76                      | -100                           | 0                             | 110          |
| Programma 10. Waterketen                              | 50                            | 0                             | -34                           | 44                       | 0                              | 0                             | 60           |
| Programma 11. Diensten en beheer                      | 95                            | 297                           | 342                           | 152                      | -300                           | 0                             | 586          |
| Programma 12. SAW@                                    | 0                             | 0                             | 12                            | -12                      | 0                              | 0                             | 0            |
| Programma 13. Basisdata                               | 0                             | 44                            | 95                            | -95                      | 0                              | 2.560                         | 2.604        |
| Programma 14. Informatiehuis water                    | 0                             | 0                             | -11                           | 11                       | 0                              | 170                           | 170          |
| Programma 15. Kassiersfunctie                         | 0                             | 0                             | 54                            | -54                      | 0                              | 0                             | 0            |
| <i>Subtotaal projecten</i>                            | <i>205</i>                    | <i>591</i>                    | <i>577</i>                    | <i>402</i>               | <i>-450</i>                    | <i>2.730</i>                  | <i>4.055</i> |
| <b>Totaal</b>   | <b>385</b>                    | <b>1.151</b>                  | <b>720</b>                    | <b>485</b>               | <b>-789</b>                    | <b>2.730</b>                  | <b>4.682</b> |

Uit deze analyse blijkt dat een deel van het saldo niet voorkomen had kunnen worden omdat hWh daar slechts kassiersfunctie heeft. Een deel van het saldo is positief omdat hWh daar goed heeft ingekocht (uren en licenties). Het resterende deel is wat we proberen te minimaliseren. Een verdere specificatie van het saldo is terug te lezen in de bijlage projectverantwoording.

## Bestuursrapportage 2024-2

Anders weergegeven:

|                                  | Impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen | Geen impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen | Totaal in € miljoen |
|----------------------------------|---|--|---------------------|
| Bestemming door UO met derden    | -   | 2,7  | 2,7                 |
| Vertraagd, uitvoering in 2025    | 0,4   | -  | 0,4                 |
| Goedkoper uitgevoerd dan begroot | -   | 1,2  | 1,2                 |
| Werkzaamheden niet uitgevoerd    | 1,2   | -  | 1,2                 |
| Extra werkzaamheden uitgevoerd   | 0,8   | -  | 0,8                 |
| <b>Totaal</b>                    | <b>0,7</b>  | <b>3,9</b>   | <b>4,7</b>          |

| Uitgangspunt             | Bedrag 1 <sup>e</sup> indicatie BERAP1 | Bedrag 2 <sup>e</sup> indicatie BERAP2 | Toelichting op hoofdlijnen   |
|--------------------------|--|--|--|
| 1. Afrekening deelnemers | 1.322.119                              | 1.951.578                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Programma 1. Overhead (Bestuur en organisatie): € 745.000<br/>Binnen de kostenplaats P&amp;O zijn een aantal vacatures niet, later of gedeeltelijk ingevuld. Ook de het budget voor opleiding en ontwikkeling is minder aangesproken dan begroot. Er is nog geen volledige aanspraak gemaakt op het onvoorziene budget van de secretaris directeur en de ontvangen rente over het schatkistbankieren valt hoger uit dan begroot. Daartegenover staat dat de kosten voor privacy en de kosten van ziekteverzuim en indirecte uren, waaronder ziekteverzuim, hoger uitvallen dan begroot.</li> <li>- Programma 2. Kennis en verbinden: - € 118.000<br/>De overschrijding in dit programma wordt met name veroorzaakt door een post voor het inrichten van het begrotingsprogramma Diensten en beheer. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden. Voor het einde van het jaar wordt gekeken hoe deze kosten overgeheveld kunnen worden naar Diensten en beheer.</li> <li>- Programma 3. Innovatie en transformatie € 80.000<br/>Aan het begin van het jaar was er minder capaciteit dan was begroot, waardoor niet alle activiteiten zijn opgepakt en minder uren zijn gewerkt, daardoor wordt niet al het budget gebruikt.</li> <li>- Programma 4. Digitale dienstverlening € 80.000<br/>. Voor de implementatie van Visma RAET zijn minder uren nodig dan begroot.</li> <li>- Programma 5. Organisatie en samenwerking € 220.000<br/>Ondanks de positieve ontwikkelingen binnen het project WILMA blijft er naar verwachting ruim € 200.000 over. Dit komt voornamelijk door een te hoge inschatting van het aantal benodigde uren.</li> <li>- Programma 7. Informatieveiligheid en privacy € 0<br/>Ongeldige inschrijvingen op de aanbesteding voor het project SOC hebben geleid tot vertraging en hogere kosten binnen dit project. De hogere kosten zijn op te vangen binnen het programma.</li> <li>- Programma 8. Waterveiligheid € 144.775</li> </ul> |

## Bestuursrapportage 2024-2

| Uitgangspunt                    | Bedrag 1 <sup>e</sup> indicatie BERAP1 | Bedrag 2 <sup>e</sup> indicatie BERAP2 | Toelichting op hoofdlijnen  |
|---------------------------------|--|--|---|
|                                 |  |  | <p>Een deel van het ontwikkelbudget wordt niet gebruikt, het project Dashboard Zorgplicht is binnen budget afgerond en binnen het project Vangstregistratie V4 zijn veel ontwikkelingen geweest. Verwachte risico's zijn niet opgetreden, waardoor het onvoorzien budget niet aangesproken hoeft te worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Programma 9. Watersysteem € 110.000<br/>De implementatie van HyDAMO NHI verloopt langzaam, hierdoor blijft een deel van het budget over. Het project Waterschadeschatter kan mogelijk geïntegreerd worden met Schade- Slachtoffermodule van Rijkswaterstaat. Waterschadeschatter ligt stil tot de resultaten van Rijkswaterstaat bekend zijn. De kosten voor het project OOMHD vallen dit jaar hoger uit door het eerste uitvoeren van de implementatie. Kosten voor de komende jaren vallen hierdoor lager uit en passen binnen de bestaande DVO.</li> <li>- Programma 10. Waterketen € 60.000<br/>Door vertraging offertetrajecten (zowel bij hWh als partners) is een vertraging ontstaan bij het project Gezamenlijke prognoses AWK en zal een deel van het budget dit jaar niet nodig zijn.</li> <li>- Programma 11. Diensten en beheer € 635.8033<br/>Vanuit de andere programma's wordt minder gevraagd aan het programma Datastromen, waardoor een groot deel van het budget niet gebruikt wordt. Het project Datalevering waterschappen naar IV SWM is dit jaar later gestart, een deel van het budget wordt dus doorgeschoven naar 2025. Binnen het Kenniscentrum is een uitgebreide wegwijzer ontwikkeld die waterschappen helpt inzicht te krijgen in hun Microsoft-omgeving. Ook de ontwikkeling van Copilot heeft veel aandacht gehad. Gesprekken t.b.v. het nieuwe Framework hebben meer tijd gevraagd dan verwacht. Totdat er besloten is of de Software Catalogus verder ontwikkeld mag worden ligt dit project deels stil. Voor de Omgevingswet is meer gewerkt aan o.a. het faciliteren van kennisdelen tussen de waterschappen. De posten onvoorzien binnen Oracle zijn niet aangesproken. De uitrol van de Perceelwijzer App verloopt moeizaam.</li> <li>- Programma 12. SAW@ € 0<br/>Zowel in de kosten als de inkomsten (vanuit RWS) stijgen met € 250,000 doordat het percentuele aandeel in de uren van hWh medewerkers flink stijgt. Dit komt doordat dit jaar vacatures zijn opgevuld door medewerkers in dienst van hWh terwijl ze begroot stonden voor RWS-medewerkers.</li> <li>- Programma 13 Basisdata € 44.000<br/>Het project LGN heeft nog geen inhoudelijke activiteiten.</li> <li>- Programma 15 Kassiersfunctie € 0<br/>Conform begroting</li> </ul> |
| 2. Mutatie projectrekening      | 2.883.592                              | 2.730.000                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Programma 13. Basisdata € 2.560.000<br/>Het saldo bestaat uit gelden van AHN kaartverkoop en Beeldmateriaal, wat reeds is ontstaan in voorgaande jaren. Er wordt gekeken of de opgebouwde overschotten, in overleg met de stuurgroep, terugbetaald kunnen worden aan de deelnemers.</li> <li>- Programma 14. Informatiehuis Water € 170.000<br/>Het budget van IHW komt vanuit de Waterschappen, Rijkswaterstaat en IPO. Bij hWh wordt verwacht dat bijna alle budgetten volledig worden uitgenut of zelfs meer nodig te hebben (Droogteportaal). Bij Slim Watermanagement en het Waterveiligheidsportaal wordt verwacht dat er budget aan het einde van het jaar overblijft</li> </ul>  |
| <b>Totaal saldo afwikkeling</b> | <b>4.205.711</b>                       | <b>4.681.578</b>                       |   |

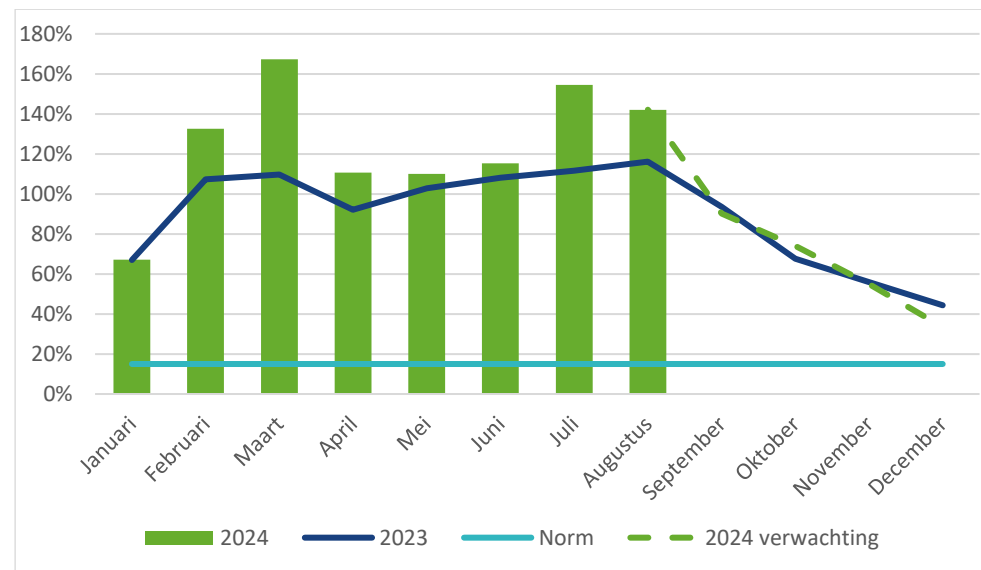
## 4.2 Liquiditeit

### 4.2.1 Kasliquiditeit

De kasliquiditeit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare liquide middelen enerzijds en de kortlopende schulden en verplichtingen anderzijds. Het is een indicator van de mate waarin de kortlopende schulden en verplichtingen kunnen worden gedekt uit de liquide activa.

De algemene richtwaarde van dit kengetal is een minimum van 15%. De kasliquiditeit ligt boven de norm. Een hogere kasliquiditeit in de eerste maanden van 2024 komt door de vroege facturatie van de primaire begroting 2024 aan de waterschappen en daarmee de reeds ontvangen bijdragen.

Op dit moment heeft hWh geen kredietfaciliteit bij de NWB. hWh heeft op dit moment voldoende liquide middelen om te voldoen aan de verplichtingen. Uit de liquiditeitsplanning blijkt dat aan het einde van 2024 onze financiële buffers vooralsnog toereikend zijn.





#### 4.2.2 Schatkistbankieren

Als gevolg van schatkistbankieren dient hWh alle middelen boven de drempel van € 250.000 af te romen. Het gemiddelde saldo per kwartaal moet conform de regelgeving lager zijn dan € 250.000. Met ingang van september 2017 wordt gebruik gemaakt van de faciliteit van de NWB om het saldo automatisch af te romen naar de schatkist. Het saldo schatkistbankieren is direct opeisbaar en de financiële risico's zijn laag.

De gemiddelde stand op de NWB-betalingrekening per kwartaal bedroeg:

|                       |          |
|-----------------------|----------|
| 1e kwartaal 2024      | € 10.000 |
| 2e kwartaal 2024      | € 10.000 |
| Juli en augustus 2024 | € 10.000 |

Hiermee heeft hWh voldaan aan de regeling schatkistbankieren tot en met het tweede kwartaal 2024.

#### 4.2.3 Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2024, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 27,6 miljoen, een renterisiconorm van € 5,5 miljoen. hWh verwacht in 2024 geen aflossingsverplichting en blijft hiermee binnen de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2024, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 27,6 miljoen, een kasgeldlimiet van € 2,2 miljoen. De verwachting is dat hWh in 2024 geen leningen zal aanvragen en blijft hiermee onder het kasgeldlimiet.

### 4.3 Merendeelcriterium

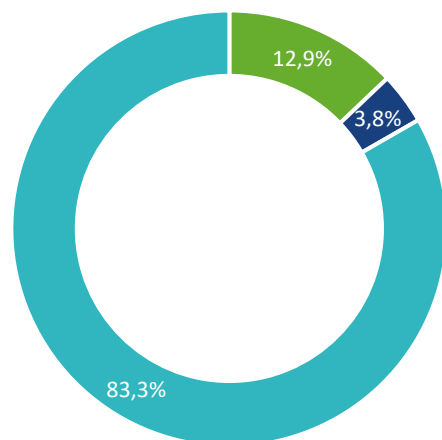
Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek rapporteren we in de bestuursrapportage over de feitelijke realisatie van het merendeelcriterium (werk voor derden). Voor de toepassing van een vrijstelling van aanbesteding is het van belang dat hWh minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling hWh. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2022, 2023 en 2024 bedraagt 9,1% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

## 4.4 Instandhouding

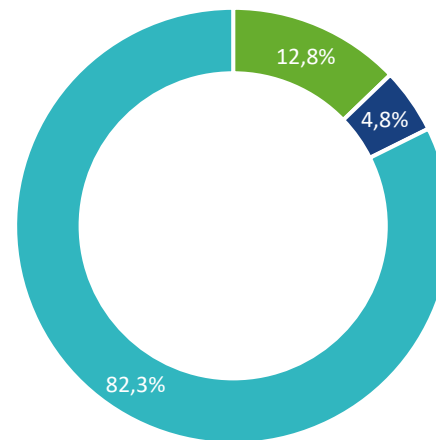
### 4.4.1 Instandhouding als ondersteuning projecten

De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten. In de geactualiseerde begroting 2024 is 12,9% van het totale begrotingsbedrag benodigd voor de uitvoering van bestuur en organisatie. Naar verwachting is de realisatie van bestuur en organisatie in 2024 12,8% van de totale uitgaven. De verhouding ten opzichte van de begroting van de projecten is stabiel.

Geactualiseerde begroting 2024 in %



Verwachte lasten 2024 in %



- Programma 1. Bestuur en organisatie
- Programma 2. Kennis en verbinden
- Subtotaal projecten

#### 4.4.2 Doorbelastingen instandhouding naar projecten

In de geactualiseerde begroting is het uitgangspunt gehanteerd van het doorbelasten van uitgevoerde diensten binnen instandhouding aan de producten en programma's op basis van vaste rekkentarieven per dienst. De rekkentarieven zijn (exclusief BTW):

- Virtuele werkplek: € 500 per maand per medewerker;
- Capaciteitsmanagement: € 5.200 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor de doorstroom van een interne medewerker naar een nieuwe functie wordt een rekkentarief van € 2.600 gehanteerd. Voor contractverlengingen wordt een rekkentarief van € 1.050 gehanteerd;
- Inkoop: maximaal € 900 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.200 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding.

Een deel van de doorbelastingen vindt plaats binnen programma 1 en 2 instandhouding naar andere kostenplaatsen binnen instandhouding. Het resterende deel wordt van instandhouding aan de andere programma's (projecten) doorbelast. De volgende doorbelastingen zijn verwerkt in 2024:

|                          | Totale doorbelastingen t/m augustus 2024 in € excl. BTW |                  |                       |                  |
|--------------------------|---|------------------|-----------------------|------------------|
|                          | Aan projecten   | IHW facilitering | Binnen instandhouding | Totaal           |
| Virtuele werkplek        | 304.561   | 105.553          | 213.335               | 623.449          |
| Capaciteitsmanagement    | 152.650   | 5.200            | 145.200               | 303.050          |
| Inkoop                   | 96.500  | 15.100           | 97.700                | 209.300          |
| Overige facilitering IHW |   | 98.215           |                       | 98.215           |
| <b>Totaal</b>            | <b>553.711</b>  | <b>224.068</b>   | <b>456.235</b>        | <b>1.234.014</b> |

## 4.5 Begrotingswijzigingen

Tegelijkertijd met de 2e bestuursrapportage 2024 wordt de 3<sup>e</sup> begrotingswijziging aangeboden. Dit betreft de formele vaststelling van gewijzigde budgetten in de periode januari tot en met augustus 2024 die invloed hebben op de begroting 2024. Voor al deze begrotingswijzigingen is een DVO afgesloten, waarvan de uitvoering start in 2024. Door middel van de begrotingswijziging worden de projecten aan de begroting 2024 toegevoegd. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de hoogte van de bijdrage aan de instandhoudingskosten. Net als in de eerste bestuursrapportage is gekeken naar neerwaartse bijstellingen van de begroting, zodat een zo realistisch mogelijk beeld kan worden geschetst. Met het verwerken van de neerwaartse begrotingswijzigingen beïnvloeden we op dit moment niet de inhoudelijke opdrachten die zijn beschreven in de DVO's, maar sluiten we aan bij de meeste actuele planning van de werkzaamheden en uitgaven.

Deze tussentijdse begrotingswijzigingen worden niet direct bij de waterschappen in rekening gebracht. Na afloop van het jaar 2024 wordt de eindafrekening opgesteld. Het verschil tussen de gefactureerde begroting en de 2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> begrotingswijzigingen en de realisatie worden verrekend met de waterschappen. In de bijlage projectverantwoording is een verwachte afrekening per deelnemer uitgewerkt.

### *3<sup>e</sup> Begrotingswijziging:*

#### Programma 4. Digitale dienstverlening

- 04.0000/175 Single Digital Gateway: € -235.000. Omdat de uitgaven dit jaar lager uitvallen dan de toegezegde subsidiebeschikking, waarop het begrotingsbedrag is gebaseerd, kan dit bedrag verminderd worden met € 235.000.

#### Programma 8 Waterveiligheid

- 08.0000/440 Vangstregistratie V4: € -225.000. Door een goede aanbesteding is het niet nodig om de onvoorzien kosten aan te spreken. Daarnaast zijn de licentiekosten voor dit jaar nog lager dan verwacht. De begroting wordt aan de hand van deze nieuwe inzichten naar beneden bijgesteld.

#### Programma 9 Watersysteem

- 09.0000/001 Ontwikkelbudget watersysteem: € 15.000. De businesscase voortzetting Digitale Watertoets is afgrond. Het saldo van deze businesscase vloeit terug in het ontwikkelbudget.
- 09.0000/200 BC voortzetting Digitale Watertoets: € -15.000. De businesscase voortzetting Digitale Watertoets is afgrond. Het saldo van deze businesscase vloeit terug in het ontwikkelbudget.
- 09.0000/419 HyDAMO NHI: € -100.000. De aanbesteding voor het project HyDAMO NHI is verplaatst naar 2025. Hierdoor wordt een deel van het budget van 2024 beschikbaar gesteld in 2025.

#### Programma 10 Waterketen

- 10.0000/500 O-info: € 5.000. Het restant van 2023 is nodig om het project af te ronden en wordt toegevoegd aan de begroting.

## Bestuursrapportage 2024-2

### Programma 11 Diensten en beheer

- 11.0000/013 CERT-WM: € 42.500. Conform vastgesteld addendum is het benodigde budget van € 42.500 aan de begroting toegevoegd.
- 11.0000/868 Inzicht in prestatiegegevens Decentrale Sanitaire Systemen: € 4.000. Bij de eerste bestuursrapportage is de begroting naar beneden bijgesteld. Nu blijkt toch een deel van het budget nodig te zijn. De begroting wordt verhoogd, zodat wordt aangesloten bij de actuele planning van de activiteiten.

### Programma 14 Informatiehuis water

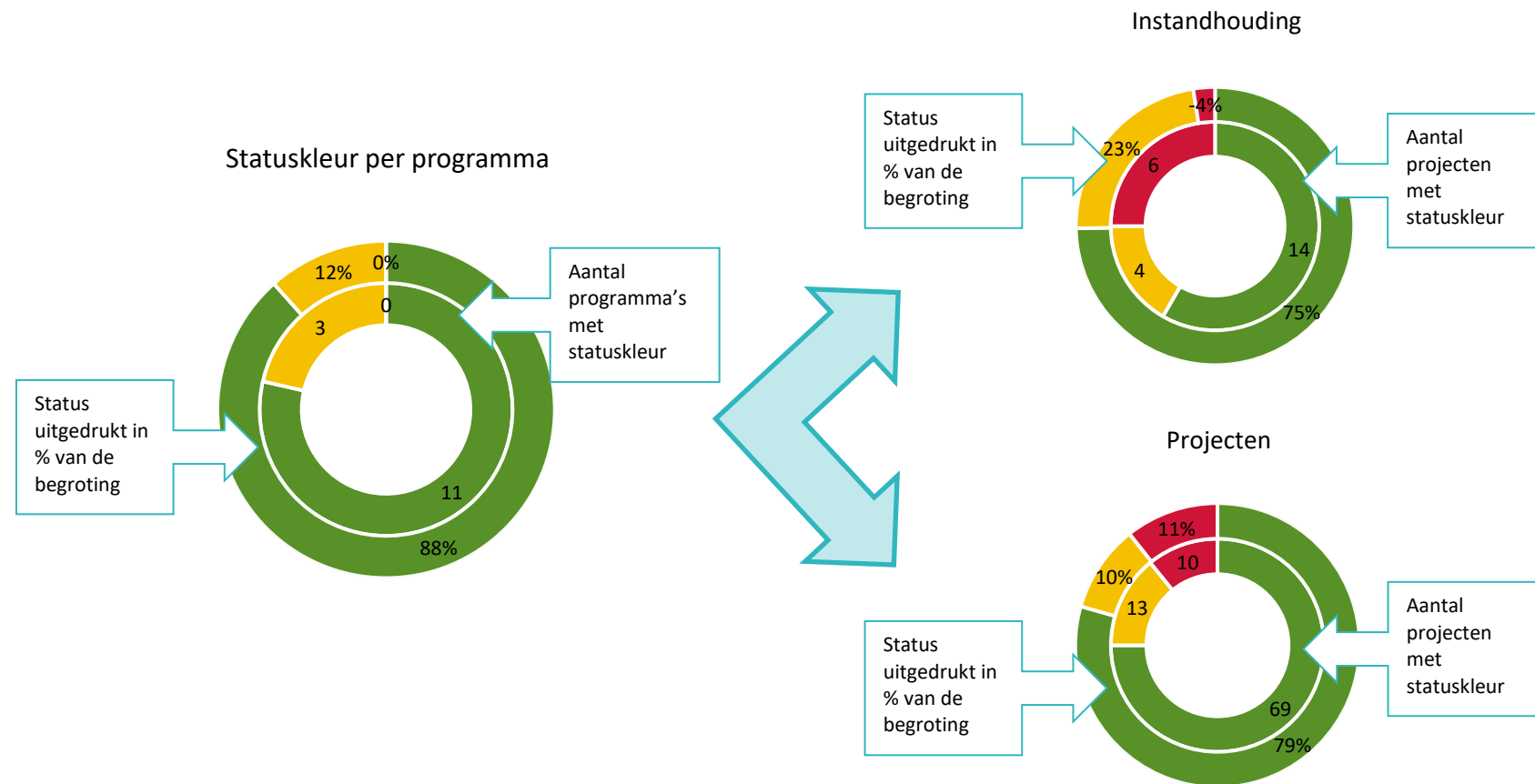
- 14.0000/640 EF DD API: € -56.560. Een deel van de werkzaamheden van dit project is uitgevoerd bij Rijkswaterstaat. Hierdoor zullen de kosten en de bijdrage van Rijkswaterstaat aan dit project afnemen.
- 14.0000/686 Waterinfosystemen: € -32.942. Een deel van de werkzaamheden van dit project is uitgevoerd bij Rijkswaterstaat. Hierdoor zullen de kosten en de bijdrage van Rijkswaterstaat aan dit project afnemen.

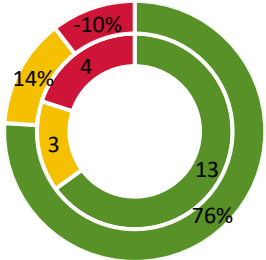
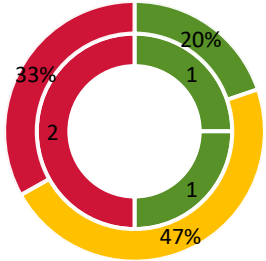
### Programma 15 Kassiersfunctie

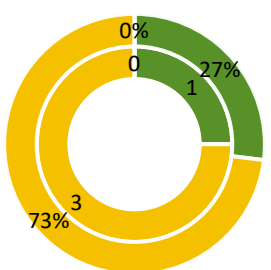
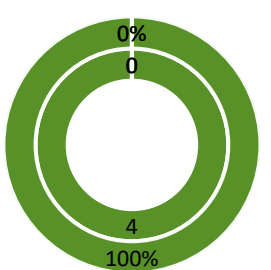
- 15.0000/001 Initiatiefbudget € -42.500. Vanuit het initiatiefbudget is voor het collectieve project CERT-WM € 42.500 beschikbaar gesteld.

## 5 Programmadaashboard

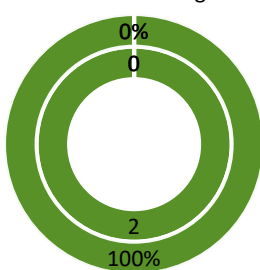
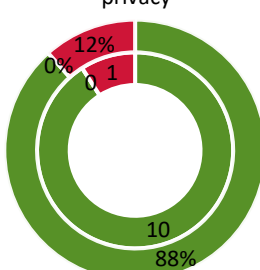
Per begrotingsprogramma is op basis van het totaalbeeld een statuskleur toegekend. Voor een toelichting op de betekenis van de statuskleuren wordt verwezen naar bijlage 1. In het programmadaashboard zijn de statuskleuren in een ringdiagram weergegeven. Ook worden de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen van de programma's benoemd. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlage projectverantwoording.

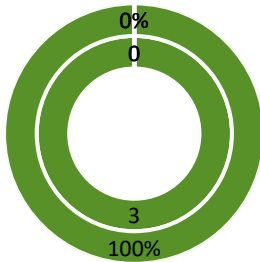


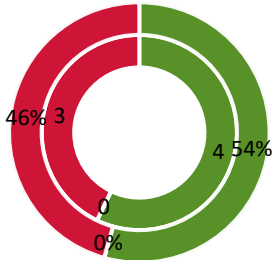
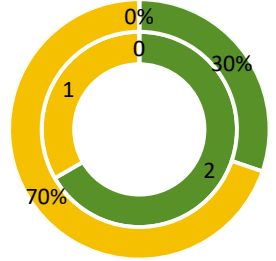
| Programma dashboard   | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status  | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma  |
|---|---|-------|---|---|---|
|   | 1   | 2     | 3 |   |   |
| <b>1 Overhead (Bestuur en organisatie)</b><br> | GROEN   | GROEN |   | <p>In programma 1 wordt verwacht om meer budget over te houden dan was begroot. Dit komt voornamelijk door de renteopbrengst die hoger is dan was verwacht, door vacatures op P&amp;O (Personeel en Organisatie) die pas later in het jaar zijn vervuld en doordat de post onvoorzien niet volledig is gebruikt.</p>  | <p>Risico's zijn in beeld en het merendeel wordt gemitigeerd of is gemitigeerd.</p> <p>Er is nog niet altijd eigenaarschap van risico's op IV&amp;P binnen de bedrijfsvoering van hWh. Vervolgstappen zijn het bewust accepteren van risico's, het mitigeren van risico's, alsmede het van belang overgang van verantwoordelijkheid naar het lijnmanagement.</p>  |
| <b>2 Kennis en verbinden</b><br>             | GEEL  | GEEL  |   | <p>De belangrijkste doelen op het terrein van kennisvergaring en-deling, het werken aan de verbinding tussen de programma-opgaven en -resultaten onderling, zijn ruimschoots behaald. Ook zijn belangrijke stappen gezet om een positie te verkrijgen in een door de EU gesubsidieerd project (WISE) om belangrijke opgaven van waterschappen te ondersteunen met informatie die gebaseerd is op satellietwaarneming.</p> | <p>Het programma verwacht op dit moment een tekort in 2024 van € 118.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door een nieuwe post die is opgenomen voor uren die gemaakt worden voor de inrichting van het programma Diensten en Beheer. De uitgaven t/m augustus bedragen € 122.376 en waren niet begroot. In de prognose voor geheel 2024 zal dit leiden tot een uitgaven van ongeveer € 168.000. Dit wordt hersteld voor het einde van het jaar en dan is de verwachting dat het programma binnen het budget komt.</p> |

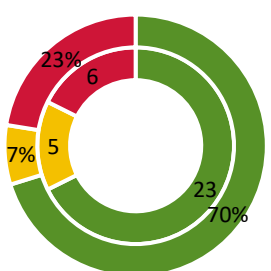
| Programma dashboard   | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma   |
|---|---|-------|---|--|--|
|   | 1   | 2     | 3 |  |  |
| <p>3 Innovatie en transformatie</p>  | GEEL  | GEEL  |   | <p>Aan het begin van het jaar is niet alles opgepakt in verband met weinig capaciteit. Ondertussen is het team weer opnieuw opgebouwd, worden activiteiten binnen leren, innoveren en verbinden weer opgepakt en er is weer geïnvesteerd in de relatie met waterschappen door op zoek te gaan naar de waterschappen en bedrijven.</p>  | <p>Een risico voor het programma is dat er nog veel onduidelijkheid is over zowel de invulling als de vorm van uitvoering van het themaplan waterschappen. Dit zorgt voor veel onzekerheid voor het programma en is moeilijk op voor te sorteren. De kans die hiertegenover staat is dat er een grote groep waterschappers (CDO's) positie krijgt om steviger aan het roer te zitten van de inhoud</p> <p>Daarnaast zijn activiteiten nu nog verbonden aan enkele personen en dat is mogelijk kwetsbaar. Er wordt daarvoor intern geregeld om dit robuuster te verdelen.</p> |
| <p>4 Digitale dienstverlening</p>  | GROEN   | GROEN |   | <p>We onderzoeken of het gezamenlijk aanbesteden van digitale toegankelijkheidsonderzoeken voor alle waterschappen toegevoegde waarde heeft. We verwachten hierover medio 2024 duidelijkheid te krijgen.</p> <p>De voorbereiding van de implementatie van E-HRM 2.0 van 12 waterschappen verloopt volgens planning. Dat betekent dat de informatievoorziening op 1 januari 2025 in gebruik wordt genomen. De inrichting van het systeem en proefconversies hebben inmiddels plaats gevonden.</p> | <p>Er is voor de Wet Open Overheid een risico doordat het landelijk onduidelijkheid is welke techniek het beste werkt in combinatie met de Woo-index. Dit kan ervoor zorgen dat leveranciers laat starten met het ontwikkelen van oplossingen. Voorlopig lijkt het erop dat hiermee rekening wordt gehouden met het opstellen van de deadlines.</p> <p>Bij Single Digital Gateway is een risico dat het nog niet mogelijk gaat zijn om te voldoen aan Annex II via het DSO.</p>  |



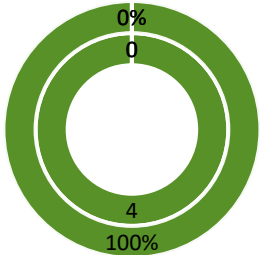
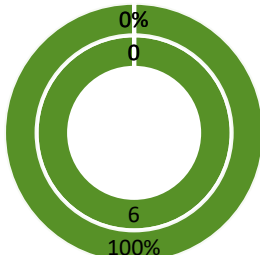
| Programma dashboard  | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma   |
|--|---|-------|---|--|--|
|  | 1   | 2     | 3 |  |  |
| <p>5 Organisatie en samenwerking</p>        | GROEN   | GROEN |   | <p>Voor het ontwikkelbudget zijn gesprekken gestart met de top drie strategische leveranciers, in samenwerking met de strategisch leveranciersmanager van HWH. Dit zou de basis kunnen vormen voor toekomstige projecten en business cases.</p> <p>Het project Doorontwikkeling Gebruik WILMA toont aanzienlijke vooruitgang op het gebied van architectuur en informatiebeheer. De Architectuur Board (AB) is uitgebreid met vier nieuwe leden van de waterschappen, wat de samenwerking versterkt. Daarnaast is de vernieuwde WILMA-website met succes opgeleverd, wat zorgt voor een verbeterde gebruikerservaring en functionaliteit.</p>  | <p>Risico:<br/>Hoewel de oplevering van de nieuwe WILMA-website en de uitbreiding van de Architectuur Board positief zijn, bestaat er een risico dat de samenwerking met de nieuwe leden niet effectief verloopt door een gebrek aan afstemming of verschillende belangen. Dit kan leiden tot vertragingen of inefficiënties in toekomstige besluitvorming en projectuitvoering.</p> <p>Beheersmaatregel:<br/>Organiseer een introductiesessie voor de nieuwe leden om duidelijkheid te verschaffen over de rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen binnen de Architectuur Board. Creëer een communicatie- en evaluatiestructuur om regelmatig feedback te verzamelen en de samenwerking te optimaliseren. Daarnaast kunnen duidelijke KPI's voor de functionaliteit en samenwerking zorgen dat de beoogde vooruitgang wordt behaald en gemonitord.</p> |
| <p>7 Informatieveiligheid en privacy</p>  | GROEN   | GROEN |   | <p>De voortgang van het programma IV&amp;P kort samengevat:<br/>           Programmabeheer en Interne hWh Kosten: De aanbesteding voor SOC-dienstverlening is herstart na procedurele fouten, met een vertraging van twee maanden.<br/>           Contractondertekening wordt begin 2025 verwacht.<br/>           Advies en Kennis I-Veiligheid: Het CIW adviseert over SOC en CERT Water, maar werkt zonder formeel mandaat.<br/>           Besluitvorming over nieuwe statuten is noodzakelijk.<br/>           Advies en Kennis Privacy: CPW en FGW zijn geprofessionaliseerd met duidelijke rolverdeling: FGW focust op strategisch beleid, CPW op praktische uitvoering.<br/>           Ontwikkeling Kaders: Consultatie over BIO 2.0 is gestart. De adviesopdracht over CSIR-governance begint na de zomer, en de koppeling van dreigingsscenario's met BIO 2.0 wordt uitgewerkt.</p> | <p>Zoals eerder gerapporteerd hebben de ongeldige inschrijvingen voor SOC een vertraging van het project veroorzaakt. Daarnaast wordt er een overschrijding van het budget verwacht. Het UO IV&amp;P is akkoord gegaan met het verzoek om dit vanuit het IV&amp;P programmabudget te dekken. Deze budgetoverschrijding wordt met name veroorzaakt door aanpassingen aan het Integraal Ontwerp op verzoek van de waterschappen, boven verwachte inzet van inkoop- en juridisch advies én het verzoek van waterschappen om te ondersteunen bij kostenindicaties.</p>   |

| Programma dashboard   | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status  | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma   |
|---|---|-------|---|---|--|
|   | 1   | 2     | 3 |   |  |
|   |   |       |   | <p>Project Verhogen Weerbaarheid PA: Een roadmap met acht prioriteiten is opgesteld en wordt na de zomer gepresenteerd aan CIW en I-Platform.</p> <p>Implementatie CSIR: Uitbreiding van handreikingen voor CSIR-implementatie en start van virtual reality trainingen in samenwerking met RWS.</p> <p>Project Audits: Nieuwe auditaanpak in ontwikkeling, afgestemd op BIO 2.0, NIS2 en ISO27001.</p> <p>Project Keten: Tweede regionale ketenanalyse afgerond; derde regio start in het najaar.</p> <p>Project Risicomanagement: Succesvol seminar en nieuwe risicoleiderschapsmethodiek in ontwikkeling, afgestemd op BIO 2.0.</p> |  |
| <p>8 Waterveiligheid</p>  | GROEN   | GROEN |   | <p>Dashboard zorgplicht is hierna afgesloten. Vangstregistratie 4 heeft de bedoeling dat rond 1 januari 2025 het nieuwe systeem kan worden gebruikt. Daarnaast worden nog twee nieuwe BuCa's gestart vanuit het ontwikkelbudget.</p>  | <p>Voor vangstregistratie 4 is het belangrijkste risico het managen van de verwachtingen van eindgebruikers. Hiervoor is een communicatieplan opgesteld en wordt vanaf de doelgroep meegenomen in de ontwikkelingen tijdens de realisatie.</p> |

| Programma dashboard  | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status  | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma  |
|--|---|-------|---|---|---|
|  | 1   | 2     | 3 |   |   |
| <p>9 Watersysteem</p>   | GROEN   | GEEL  |   | Er wordt nog een BuCa opgesteld vanuit het ontwikkelbudget. Verder worden er in dit programma de projecten OOMHD/WIWB, Hydamo NHI, Informatieservice Bodemvocht, Waterschadeschatter en informatievoorziening slim Watermanagement gerealiseerd. De projecten OOMHD/WIWB en Realisatievoorstel Slim Watermanagement hebben op dit moment een EJV boven het budget. Voor Slim Watermanagement wordt dit nog gecompenseerd en bij WIWB is het binnen de DVO op te lossen. | Contract met HKV Lijn in water voor de HyDAMO Validator loopt tot 31 december 2024. Maatregel: Mogelijkheden verkennen m.b.t. verlengen van de huidige overeenkomst met ten minste 1 jaar. 2. Nieuw contract aanbesteden starten. |
| <p>10 Waterketen</p>  | GROEN   | GROEN |   | Er wordt een businesscase Onderhoudsinformatie opgesteld die naar verwachting in 2024 wordt opgeleverd. Daarnaast wordt in het programma gewerkt aan gezamenlijke prognoses AWK, waarbij rioleringsgegevens eenmalig en eenduidig geregistreerd worden. De verwachting is dat het binnen het budget kan worden gedaan.  | Vertragingen in de offertetrajecten begint het aspect Tijd bij het project Gezamenlijke prognoses AWK steeds meer te knellen.   |

| Programma dashboard  | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |            |        | Toelichting programma status | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
|--|---|------------|--------|------------------------------|--|----|------|-----|---|------|----|---|--------|----|---|-------|-------|--|---|---|
|  | 1   | 2          | 3      |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
| <p>11 Diensten en beheer</p>  <table border="1"> <caption>Donut Chart Data</caption> <thead> <tr> <th>Statuskleur</th> <th>Percentage</th> <th>Aantal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Groen</td> <td>70%</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Rood</td> <td>23%</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Geel</td> <td>7%</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Oranje</td> <td>5%</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table> | Statuskleur   | Percentage | Aantal | Groen                        | 70%  | 23 | Rood | 23% | 6 | Geel | 7% | 5 | Oranje | 5% | 5 | GROEN | GROEN |  | <p><b>CERT-WM:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Afspraken in het kader van NIS2 verder geconcretiseerd samen met diverse sectorale CERT's.</li> <li>- Dienstverlening versterkt met een nieuwe medewerker op het SOC in Delft, wat leidt tot stabielere processen en meer advisering richting waterschappen.</li> <li>- Onderbouwd plan in ontwikkeling voor verdere versterking van CERT-WM, inclusief nieuwe NIS2-taken en 24/7-bereikbaarheid.</li> <li>- Elf dreigingsscenario's voor waterkwantiteit opgesteld en ter adoptie aangeboden aan het UO.</li> </ul> <p><b>Strategienota OGT:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De koerscommissie ondersteund bij de herziening van het Koersplan, dat eind augustus is opgeleverd.</li> <li>• Nieuwe strategische koers bepaald voor verdere ontwikkeling en samenwerking binnen de organisatie.</li> </ul> <p><b>Doorontwikkeling eHRM:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Overgang naar beheersfase succesvol afgerond.</li> <li>• Aansturing nu onderdeel van UO Digitale Dienstverlening, focus ligt op implementatie van e-HRM 2.0.</li> </ul> <p><b>Opvang Cyber Incidenten:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Proces van aansluiting van waterschappen is hervat en loopt nu volgens planning.</li> <li>• 14 waterschappen in intakeproces, 1 volledig aangesloten; verdere uitrol gepland.</li> </ul> <p><b>Winnovatie-platform:</b></p> | <p>Diensten &amp; Beheer is sinds 2024 een nieuw onderdeel van de hWh organisatie. Per 1 januari 2024 zijn alle diensten en beheeractiviteiten administratief bij elkaar onderbracht in het financiële programma 11. De daadwerkelijke overgang van deze activiteiten vindt gefaseerd gedurende 2024 plaats. Zolang deze activiteiten nog niet overgezet zijn naar Diensten en Beheer vallen ze nog onder de verantwoordelijkheid van de hWh-Programma's. De eerste helft van dit jaar wordt gebruik als voorbereiding op deze transitie.</p> <p><b>Risico 1.</b> Het goed opzetten van een nieuwe afdeling kan risico's met zich meebrengen. Het kan voor vertragingen zorgen, onzekerheid onder medewerkers, miscommunicatie en andere problemen welke veranderingen met zich meebrengen.</p> <p><b>Beheersmaatregelen:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gedetailleerd Plan van Aanpak : Een uitgebreid plan opstellen dat duidelijke doelstellingen, verantwoordelijkheden en mijlpalen bevat, zodat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn over de voortgang en verwachtingen.</li> <li>• Communicatiestrategie: Een effectieve communicatiestrategie implementeren om regelmatig updates te geven, feedback te verzamelen en misverstanden te minimaliseren.</li> <li>• Vroegtijdig meenemen van personeel waarop deze transitie van impact is.</li> <li>• Stakeholder Involvement: Regelmatige betrokkenheid en feedback van alle stakeholders (projectleiders / betrokkenen bij waterschappen, etc.) om ervoor te zorgen dat hun zorgen en suggesties worden meegenomen in de besluitvorming.</li> <li>• Monitoring en Evaluatie: Doorlopende monitoring en evaluatie zodat indien nodig aanpassingen doorgevoerd kunnen worden.</li> </ul> |
| Statuskleur  | Percentage  | Aantal     |        |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
| Groen  | 70%   | 23         |        |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
| Rood   | 23%   | 6          |        |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
| Geel   | 7%  | 5          |        |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |
| Oranje   | 5%  | 5          |        |                              |  |    |      |     |   |      |    |   |        |    |   |       |       |  |   |   |

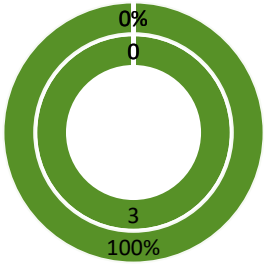
| Programma dashboard | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |   |   | Toelichting programma status  | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma   |
|---------------------|---|---|---|---|--|
|                     | 1   | 2 | 3 |   |  |
|                     |   |   |   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Innovatiebehoeften geïnventariseerd bij 21 waterschappen, Unie van Waterschappen en STOWA.</li> <li>Analyseren van deze behoeften en opstellen van strategie in volle gang.</li> </ul> <p>Digitale Watertoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Migratie succesvol afgerond, waterschappen zijn tevreden.</li> <li>Enkele optimalisaties gepland op basis van feedback van gebruikers.</li> </ul> <p>Vangstregistratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Diverse releases doorgevoerd ter verbetering van de app.</li> <li>Vorbereiding op de ontwikkeling van versie 4 voor verdere optimalisatie en gebruikerstevredenheid.</li> </ul> <p>Datalevering naar Slim Watermanagement:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Project opgestart, uitvoering voor 2025 voorbereid.</li> <li>Begrotingswijziging doorgevoerd om toekomstige kosten en planning beter te faciliteren.</li> </ul> | <p>Risico 2. Er worden projectresultaten in beheer genomen die daar eigenlijk nog niet voor klaar waren, met als gevolg dat Diensten en Beheer onverwachts wordt geconfronteerd met allerlei reparatiewerkzaamheden waarvoor geen middelen en capaciteit beschikbaar is.</p> <p>Beheersmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bij aanvang van een businesscase en bij aanvang van een project maakt Diensten &amp; Beheer duidelijk welke geschiktheidseisen het uiteindelijke projectresultaat moet voldoen om het goed in beheer te kunnen nemen.</li> <li>Tijdens het project wordt het projectresultaat door Diensten &amp; Beheer getoetst op deze criteria.</li> <li>Op basis van deze toets wordt bij afronding van het project, middels de Uitvoeringstoets Beheer, de risico's en beheersmaatregelen aan het Bestuur van hWh (in haar rol als opdrachtnemer) inzichtelijk gemaakt, waarop zij kan besluiten de opdracht wel of niet aan te nemen.</li> </ul> |

| Programma dashboard   | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma  |
|---|---|-------|---|--|---|
|   | 1   | 2     | 3 |  |   |
| 12 SAW@<br>        | GROEN   | GROEN |   | Binnen het programma SAW@ spenderen we 80 procent van de tijd aan het beheer en onderhoud van het zaakstelsel (de informatievoorziening). De overige 20 procent van het programma werken we aan de doorontwikkeling ervan. Speerpunten voor dit jaar zijn de aanbesteding voor een nieuwe VTH applicatie, verbeteren nieuwe releases, Omgevingswet/DSO en verbeteren proces rondom calamiteiten.   | Het risico van gebrek aan capaciteit is actueel. Het percentuele aandeel in de uren van hWh medewerkers is flink gestegen. Dit komt doordat dit jaar vacatures zijn opgevuld door medewerkers in dienst van hWh terwijl ze begroot stonden voor RWS-medewerkers. RWS bekostigt deze extra inzet van hWh-medewerkers.  |
| 13 Basisdata<br> | GROEN   | GROEN |   | <p>Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland: Dit project vervult enkel een kasfunctie voor de waterschappen, zonder verdere inhoudelijke activiteiten.</p> <p>AHN Kaartverkoop: Momenteel zijn er geen activiteiten. Zodra een onderzoeksproject betaald kan worden uit het openstaande budget, wordt het uitgevoerd.</p> <p>AHN 5: Perceel 1 en 2 voor 2024 zijn ingewonnen en bevinden zich in het controleproces. Perceel 3 en specials (Grensmaas, Rijntakken-Waal) worden verwerkt of staan klaar voor inwinning. Budgetoverschotten worden bekeken voor teruggave.</p> <p>Beeldmateriaal 5: 98,7% van de vluchten is uitgevoerd, maar door slechte weersomstandigheden is slechts 20% bladloos. Geleverd zijn luchtopnamen (77%) en orthofoto's (47%).</p> | <p>1. Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland</p> <p>Risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gebrek aan Projectinhoudelijke Relevantie: Omdat dit project alleen een kasfunctie heeft zonder verdere inhoudelijke activiteiten, bestaat het risico dat het project geen strategische waarde toevoegt aan de waterschappen en dat er geen nuttige resultaten worden behaald.</li> </ul> <p>Beheersmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Transparante Rapportage: Communiceer duidelijk met stakeholders over de status en het gebruik van middelen om verwachtingen te managen en het doel van de kasfunctie te waarborgen.</li> </ul> <p>2. AHN Kaartverkoop</p> <p>Risico:</p> |

| Programma dashboard | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |   |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma  |
|---------------------|---|---|---|--|---|
|                     | 1   | 2 | 3 |  |   |
|                     |   |   |   | <p>Voor lage resolutie is 77% van de vluchten uitgevoerd, maar er zijn nog geen beelden geleverd.</p> <p>Caribisch Nederland: LiDAR-inwinning voor alle eilanden is voltooid, en beeldmateriaal voor Saba en Sint-Eustatius is geleverd. Beeldinwinning voor Bonaire wordt hervat.</p> <p>IHN: Kadaster onderzoekt standaardisatie van 3D-bestanden. Eindrapport wordt eind 2024 verwacht.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ongebruikte Middelen: Het risico bestaat dat het beschikbare budget niet effectief wordt ingezet door het gebrek aan geschikte onderzoeksprojecten, waardoor middelen onbenut blijven. Beheersmaatregelen:             <ul style="list-style-type: none"> <li>Actief Projectbeheer: Stimuleer actief het identificeren en initiëren van onderzoeksprojecten die gebruik kunnen maken van het openstaande budget.</li> </ul> </li> </ul> <p>3. AHN 5</p> <p>Risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vertraging in Dataverwerking en -levering: De huidige controle- en verwerkingsprocessen kunnen leiden tot vertraging in de levering van data aan gebruikers, wat de continuïteit van lopende projecten kan beïnvloeden.</li> </ul> <p>Beheersmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Risicomanagementplan: Ontwikkel een plan met duidelijke escalatie- en mitigatiestappen voor het geval er verdere vertragingen optreden.</li> </ul> <p>4. Caribisch Nederland</p> <p>Risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vertraging in Oplevering Beeldmateriaal: De hervatting van de beeldinwinning op Bonaire kan leiden tot verdere vertragingen en mogelijke ontevredenheid bij het ministerie.</li> </ul> <p>Beheersmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Communicatie met Stakeholders: Houdt het ministerie en andere belanghebbenden regelmatig op de hoogte van de voortgang en mogelijke vertragingen, en bespreek mogelijke alternatieven voor dataverzameling.</li> </ul> <p>6. IHN (Integrale Hoogtekaart Nederland)</p> <p>Risico:</p> |

| Programma dashboard             | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma   |
|---------------------------------|---|-------|---|--|--|
|                                 | 1   | 2     | 3 |  |  |
|                                 |   |       |   |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Niet-tijdige Oplevering Eindrapport: Door complexe coördinatie met verschillende stakeholders bestaat het risico dat het eindrapport niet tijdig wordt opgeleverd, wat kan leiden tot vertragingen in de standaardisatieprocessen.</li> </ul> Beheersmaatregelen: <ul style="list-style-type: none"> <li>Stakeholder Engagement Plan: Ontwikkel een plan voor continue betrokkenheid van stakeholders om tijdige feedback te krijgen en eventuele knelpunten snel te kunnen oplossen."</li> </ul> |
| 14 Informatiehuis Water<br><br> | GROEN   | GROEN |   | Het budget van IHW komt vanuit de Waterschappen, Rijkswaterstaat en IPO. De budgetten staan bij hWh (getallen in deze rapportage) en RWS . Bij hWh wordt verwacht dat bijna alle budgetten volledig worden uitgenut of zelfs meer nodig te hebben (Droogteportaal). Bij Slim Watermanagement en het Waterveiligheidsportaal wordt verwacht dat er budget aan het einde van het jaar overblijft. Op de post L1208 bij Rijkswaterstaat is voldoende budget voor het Waterveiligheidsportaal. Voor het Waterkwaliteitsportaal is dit jaar extra budget op de post gezet. Dat budget is de verwachting dat dit jaar volledig uitgenut gaat worden en vast een inloop op 2025 wil hebben om de continuïteit van de sprints te waarborgen. | Budgettaire is er geen ruimte meer op het algemene budget. Tegenvallers kunnen niet meer worden opgevangen.  |



| Programma dashboard   | Programmastatus<br>Statuskleur<br>1= 30 april,<br>2 = 31 augustus,<br>3 = 31 december |       |   | Toelichting programma status   | Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma |
|---|---|-------|---|--|--|
|   | 1   | 2     | 3 |  |  |
| <p>15 Kassiersfunctie</p>  | GROEN   | GROEN |   | Geen bijzonderheden te melden. Alle projecten lopen volgens planning en blijven binnen de begroting. |  |



## 6 Programmaverantwoording instandhouding

### 6.1 Programma 1 Overhead (Bestuur en organisatie)

Het programma Overhead zet zich in voor een professionele organisatie die goed zichtbaar is voor de waterschappen en die bovendien een veilige werkomgeving biedt voor werknemers. Door onze organisatie goed in te richten en verder door te ontwikkelen, kunnen we optimaal voldoen aan onze opdrachten vanuit de waterschappen.

**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

#### *Veilige werkomgeving*

We creëren een werkomgeving die veilig is, veilig voelt en die blijvend voldoet aan wet- en regelgeving.

#### **Veilige werkplek**

In het kader van de 'veilige werkplek' werken we bij hWh ook aan een wendbare organisatie. Dit doen we bijvoorbeeld door een ondersteunende en stimulerende werkomgeving te bieden waarbinnen collega's zich zowel in de diepte als in de breedte kunnen ontwikkelen. Een van de instrumenten die we hierbij doorontwikkelen is het waarderingshuis. In dit huis wordt helder hoe we de taken en bevoegdheden binnen hWh willen beleggen en creëren we loopbaanpaden. Met de inrichting van een capaciteitspoule, kunnen we meer gebruik maken van de talenten die we al in huis hebben. We bieden daarmee medewerkers de mogelijkheid om in te stappen op werk, in plaats van het werk aan te reiken. Vanuit de poule wordt ook de HR-functie (welzijn, talentontwikkeling) georganiseerd, daar waar dit nu nog bij de programma- en lijnmanagers is belegd.

#### **Informatieveiligheid en privacy**

Ons doel is om door te groeien van volwassenheidsniveau 3,4 (2023) naar volwassenheidsniveau 4. Op basis van de laatste audit Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) in 2023 nemen we allerlei verbeteracties.

De focus van de verbeteracties ligt op verantwoordelijkheid van de lijn en risicogestuurd denken en werken. Daartoe worden (pre-) DPIA/risicosessies in het werk gehouden en wordt er gewerkt met risicoacceptatie-overeenkomsten. Verantwoordelijkheid in de lijn blijft hierbij een aandachtspunt.

De BIO auditpunten zijn verwerkt in het Information Security Management System (ISMS). Daarnaast loopt de bewustwordingscampagne 'Altijd op peil voor een veilige werkomgeving' voor medewerkers. De campagne bestaat onder andere uit peilsessies en nieuwsbrieven. Als onderdeel van de campagne heeft een 'mystery guest' hWh bezocht. Nadat deze onbekende persoon zonder toegangspas de kantoorruimtes wist te betreden en enige tijd op onze drukste verdieping deed alsof hij hier werkte, hebben we deze actie met medewerkers geëvalueerd. Doel: zwakke punten identificeren en bewustwording te creëren over de juiste handelwijze.

### *Professionele organisatie*

We streven ernaar om de waterschappen zo goed mogelijk kunnen ondersteunen bij hun digitaliseringsopgave en digitale transformatie. Om binnen projecten de gewenste kwaliteit te leveren, professionaliseren we onze organisatie.

### **Nieuwe hoofdstructuur**

Een belangrijke professionaliseringsslag van onze organisatie is de invoering van een nieuwe hoofdstructuur per 1 januari jl. Onderdeel hiervan was de invoering van een Management Team. De afgelopen periode heeft het Management Team (MT) gewerkt aan hun ontwikkeling als team. Ook zijn de nieuwe structuren, zoals geschetst in fase 1 van het herinrichtingsplan, verwerkt in onze systemen. Denk hierbij aan het administratief verplaatsen van bepaalde 'beheerprojecten' naar het programma Diensten en Beheer. Daarbij zien we het als groot goed dat de OR van hWh steeds meer in positie komt, zodat de medewerkersparticipatie bij de herinrichting goed gewaarborgd is.

### **Werkprocessen optimaliseren en standaardiseren**

In dit kader (mede ook door de Woo (Wet open overheid) en onze eigen evaluaties) hebben we de afgelopen periode de projectdocumentatiedocumenten (zoals de businesscase en de Dienstverleningsovereenkomst) herzien en het projectproces verbeterd. Bijvoorbeeld door het inbouwen van de Project Start up (PSU) als vaste processtap. Daarnaast hebben we enkele digitale processen binnen bedrijfsvoering aangepast. Hierdoor kan het IDU-proces (instroom- doorstroom- uitstroom van medewerkers) nog soepeler verlopen. En hebben we ons systeem voor Hardware Asset Management (HAM) verbeterd, zodat we onze hardware, inclusief inkoop en afvoer, nog beter kunnen beheren.

### **Duurzaam Opdrachtgeverschap**

We zijn gestart met een project Duurzaam Opdrachtgeverschap. Dit houdt in dat we rekening houden met duurzaamheid in het geven van opdrachten aan partijen. Om de doelen te bepalen zijn er interviews gehouden met bestuurders en collega's. Het rapport met aanbevelingen is zo goed als klaar en zal in het najaar worden gepresenteerd aan MT, het bestuur en de OGT.

Dit jaar wordt gewerkt aan een uniform inkoop- en aanbestedingsbeleid waterschappen te hebben. Het doel is om dat in 2024 af te ronden. Via de regiegroep inkoopcommunity, de regionale overleggen inkoop en het maandelijkse digitale inkoopoverleguurtje zijn de waterschappen nauw betrokken bij de inhoud van het beleid.

### *Zichtbaarheid*

Op verzoek van de waterschappen ontwikkelen we een nieuwe rapportagevorm, die meer gericht is op de waterschappen en breed (zowel door bestuur als organisatie) kan worden gebruikt.

## 6.2 Programma 2 Kennis en verbinden

Het programma Kennis en Verbinden heeft als belangrijk doel om kennis op te doen uit de omgeving (zoals markt, wetenschap, andere sectoren) die bruikbaar is om in te zetten in projecten die hWh voor waterschappen uitvoert. Daarnaast is een doel om de verbinding te leggen / onderhouden met partijen die relevant zijn voor waterschappen. Tenslotte willen we kwaliteitsborging organiseren en waterschappen faciliteren in de samenwerking (o.a. door het bieden van een vergadercentrum).



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *Verbinden*

Om de kracht van samen te benutten, werken we samen met andere organisaties.

### **Samenwerking met de Unie rondom AI en slimmer data delen**

In de afgelopen periode hebben we intensief samengewerkt met de Unie van waterschappen op het vlak van thema's zoals AI en digitale transformatie. Zo organiseerden we onder andere een themadag AI voor waterschappen. Ook boden we ondersteuning bij de totstandkoming van beleid op AI; het AI-kompas. Dit levert een basis op voor een handelingskader voor waterschappen.

### **Samenwerking met STOWA aan Europees Waterbalansmodel**

Verder hebben we, in samenwerking met STOWA, belangrijke stappen gezet om een positie te verkrijgen in een door de EU gesubsidieerd project: WISE. Het doel van WISE is om belangrijke waterschapsopgaven te ondersteunen met informatie gebaseerd op satellietwaarneming. Wij bundelen onze kennis met de kennis van STOWA om samen te komen tot een Europees waterbalansmodel. Op basis daarvan kunnen waterschappen beter anticiperen op extremere weersomstandigheden.

### **Kennis uit de markt benutten**

Met een aantal strategische partners hebben we verkend in hoeverre hun ontwikkelingen op technisch vlak (inzet AI, cloudinrichting, dataplatformen) bruikbaar zijn voor projecten die we voor waterschappen uitvoeren. Dit heeft bruikbare input opgeleverd, met name op het vlak van hosting, data-science oplossingen en data-delen.

### **Samenwerking tussen hWh-projecten**

Om de samenhang tussen verschillende hWh-projecten te vergroten hebben we stappen gezet om architectuurkaders te concretiseren. Hierbij lag de focus op data-delen. Hoe kan data waarover waterschappen beschikken op een goede manier gedeeld worden met anderen en welke rol ligt daarvoor bij het Waterschapshuis?

### **Koersplan**

Wij hebben de koerscommissie van hWh gefaciliteerd bij de aanscherping van het vigerende Koersplan. Het Koersplan is het document waarin het algemeen bestuur van hWh als eigenaar bepaalt wie we als organisatie zijn. Hierbij zijn vooral cases aangedragen waarbij het bestuur kon bepalen welke rol zij wensen te vervullen bij de uitvoering van werkzaamheden. Ook is geëvalueerd of de projecten die worden uitgevoerd nog passen binnen de opgaves die vanuit de Unie van Waterschappen zijn neergelegd (o.a. de Vaarkaat). Dit Koersplan is eind augustus opgeleverd.

### *Vergadercentrum*

In ons vergadercentrum te Amersfoort hebben we diverse vergaderruimtes waar waterschappen, eventueel met externe genodigden, bij elkaar komen.

Sinds kort heeft elke vergaderruimte een beeldscherm dat laat zien of de ruimte gereserveerd is. Alsnog reserveren kan eventueel direct, via het touchscreen. De verbeterde informatievoorziening zorgt voor duidelijkheid en meer gemak.

Verder heeft begin dit jaar een aanbesteding plaatsgevonden van de diensten van hospitality-medewerkers. Hierbij bleek het mogelijk bestaande medewerkers in te blijven zetten tegen lagere kosten. Uit een tevredenheidsmeting die is uitgevoerd zijn nog verbeterpunten gevonden (met name technische faciliteiten) waar we in komende periode aandacht aan besteden.

### *Kwaliteit*

Kwaliteitsmanagement gaat onder andere over het stroomlijnen van de werkprocessen en de kwaliteitsbewaking van de uitvoering van projecten.

Om te voldoen aan de archiefwet is in deze periode de projectdocumentatie op orde gebracht en hebben we ervoor gezorgd dat deze op de juiste wijze wordt gearchiveerd. Het archief is overgebracht naar een regionale archiefdienst en de benodigde overeenkomsten hiervoor zijn opgesteld.

We hebben hard gewerkt aan procesverbetering en standaardisering op het vlak van projectmanagement. Zo is er nu een concretere werkprocesbeschrijving, ondersteund door hulpmiddelen zoals sjablonen. Dit gaat leiden tot meer gestandaardiseerde voorstellen voor besluitvorming en stroomlijning van werkzaamheden op het vlak van archivering. Ook hebben we, op basis van een uitgebreide probleeminventarisatie en -analyse, verbeteringen doorgevoerd in de wijze waarop opdrachtverlening aan hWh tot stand kan komen (Businesscase-proces). Ook zijn de nodige projectevaluaties uitgevoerd. Deze dienen om verbeterkansen te vinden in de projectuitvoering. De resultaten hiervan zijn ook gebruikt bij de procesverbeter-aanpak.

## Deel 2: Projecten waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's in samenwerking met waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de volgende programma's:

- Innovatie en transformatie
- Digitale dienstverlening
- Organisatie en samenwerking
- Informatieveiligheid en privacy
- Waterveiligheid
- Watersysteem
- Waterketen
- Diensten en beheer



## 7 Programmaverantwoording projecten waterschappen

### 7.1 Programma 3 Innovatie en transformatie

Het programma Innovatie en transformatie helpt de waterschappen om door te groeien naar het waterschap van de toekomst. Dit doen we door te zorgen voor een stimulerende omgeving voor digitale transformatie door middel van een inspirerend pakket aan diensten en producten.

Vanuit het programma werken we onder andere samen met de waterschappen, de Unie, STOWA en verschillende bedrijven. Zo trekken we samen op rondom thema's als duurzaamheid, AI en scenario denken.

**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

#### *Leerlijn Digitale Transformatie*

Het doel van de leerlijn is om meer bewustwording te creëren rondom digitale transformatie en de daarbij behorende ontwikkelingen en vragen. De leerlijn geeft basiskennis over de digitale transformatie, legt een fundering om met elkaar in gesprek te gaan over de betekenis hiervan en stimuleert het creëren van een gedeeld beeld en gezamenlijke taal. Naast de algemene leerlijn organiseren we ook leerlijnen en sessies op thema's die verbonden zijn met het overkoepelende thema van digitale transformatie.

#### *Sessies*

Afgelopen tertiaal hebben we verschillende sessies georganiseerd:

#### **Scenario denken**

In februari organiseerden we voor 50 deelnemers vanuit de waterschappen een driedaagse training over scenariodenken. In juni organiseerden we als vervolg hierop een sessie in samenwerking met WaterWegen. WaterWegen is de denktank die nadenkt over de dag van overmorgen en zowel gevraagd als ongevraagd input levert aan de waterschappen. Bij deze vervolgsessie waren alle deelnemers van de leergang en de vorige leergang uitgenodigd evenals de deelnemers van WaterWegen. De combinatie van verschillende groepen zorgde voor een goede kruisbestuiving. Deze trainingen dragen dus bij aan een sterke community en aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke taal voor toekomstontwikkeling en strategievorming.

#### **Digitale Ethiek**

Een sessie voor bestuurders bij Wetterskip Fryslân en een tweedaagse leergang speciaal voor waterschappers. De sessies waren gericht op het vergroten van bewustwording en het verdiepen van inzicht in digitale ethiek en relevante ethische vraagstukken. Daarbij boden we praktische tools en methodieken aan. Door deze sessies ontstaat er binnen de waterschappen een community of practice, waarbinnen professionals kunnen samen werken aan het bevorderen van digitale ethiek.

### **Digitale transformatie**

Meerdere trainingen bij verschillende waterschappen. Onder andere: een masterclass Digitale Transformatie voor de OR van Noorderzijlvest, een afsluitende sessie van de leerlijn digitale transformatie met het team POC bij het hoogheemraadschap van Delfland, een sessie over de rol van het bestuur in digitale transformatie bij het Algemeen Bestuur van De Stichtse Rijnlanden en bij het dagelijks bestuur en directie van Rijn en IJssel. Bij De Stichtse Rijnlanden startte daarnaast een leerlijn voor leidinggevend en deze loopt door tot in september.

#### *Doorontwikkeling leren*

Om mee te gaan met de ontwikkelingen en het kennisniveau bij de waterschappen, passen we de opzet van de Leergang Digitale Transformatie aan. Ook ontwikkelen we een leerlijn datagedreven werken voor waterschapsmedewerkers. Verder is de leergang voor bestuurders aangepast om aan te sluiten bij de visie en ambitie die is uitgezet in de Vaarkaat en strategienota.

#### *DataDrop*

Het DataDrop spel is in de afrondende fase. We hebben DataDrop ontwikkeld om medewerkers te ondersteunen bij het gesprek over de digitale transformatie. Het spel werkt met actuele casussen van de waterschappen en sluit aan op de Leergang Digitale Transformatie. Het kan ook ingezet worden als zelfstandige werkvorm en biedt een interactieve leerervaring.

#### *Chief Digital Officer (CDO)-platform*

Het CDO-platform is een leeromgeving waarin we de CDO's en andere (strategische) deelnemers faciliteren in het delen van kennis en best practices rondom de digitale transformatie. CDO-ers zijn binnen de waterschappen actief betrokken bij het coördineren en stimuleren van de transformatie. Als faciliterende organisatie leggen we ook de verbinding tussen het CDO-platform en het i-platform.

Afgelopen tertiaal is het CDO-platform uitgebreid met deelnemers die niet in de DVO zitten. Zo kan kennis nog breder worden gedeeld en kunnen waterschappen de transformatie in gezamenlijkheid vormgeven. Het CDO-platform is daarnaast aan de slag om het programmaplan 2025 voor I&T vorm te geven.

#### *Digi-café*

Met de Digi-café's stimuleren we het gesprek tussen organisaties en professionals op het gebied van digitale transformatie en het effect daarvan op de organisatie en medewerkers. Doelgroep van het Digi-café zijn professionals in de sector waterschappen die zich in hun werk bezighouden met (aspecten van) de digitale transformatie: CDO's, beleidsmakers, HR-professionals, etc.

Samen met het A&O fonds waterschappen hebben we twee Digicafé's georganiseerd met de thema's: de Vaarkaat en de belevingen van medewerkers bij digitale transformatie. In september organiseren we een live versie met het thema digitale transformatie en menselijk gedrag.

#### *Deep Dives*

Om het bewustzijn van hWh-collega's over de digitale transformatie te vergroten, hebben we tijdens een aantal lunchpauzes een Deep Dive georganiseerd. Zo namen we collega's op mee in thema's rondom de digitale transformatie, zoals digitale ethiek en AI. Steeds stond interactieve kennisuitwisseling centraal.



*DEEP-community*

DEEP is ons traineeship voor data scientists en data engineers. Inmiddels is DEEP als traject afgelopen, maar de community is verankerd en ontwikkelt steeds verder. In april was er een DEEP-dag, waarbij de community besprak welke ideeën kansrijk zijn om verder te ontwikkelen voor de waterschappen.

*Overige ondersteuning: digital twins en datascience*

Digital twins, ofwel digitale tweelingen, zijn virtuele representaties van werkelijke systemen, producten of omgevingen. Vanuit hWh hebben we diverse waterschappen ondersteuning geboden bij data science gerelateerde vraagstukken en bij het Digital Twin (TKI) project. Het eindproduct hiervan wordt een digital twin-framework dat als blauwdruk kan dienen voor digital twins voor alle Nederlandse waterschappen. Meer lezen kan op: [www.digitaltwin-waterbeheer.nl](http://www.digitaltwin-waterbeheer.nl).

## 7.2 Programma 4 Digitale dienstverlening

Het programma Digitale dienstverlening faciliteert de samenwerking tussen de waterschappen om te voldoen aan de centrale en decentrale overheidsafspraken voor de digitale dienstverlening en voert regie op het inkoopproces.



### Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?

#### *Wet Open Overheid (Woo)*

Door de Woo moet duidelijker worden wat de overheid doet en waarom. Overheidsinformatie is openbaar, behalve als er een reden is waarom dat niet kan.

Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën door alle bestuursorganen. In november moeten de eerste categorieën hiervan verplicht openbaar worden gemaakt. De verwachting, op basis van een inventarisatie door BZK, is dat de waterschappen deze deadline gaan halen. Voor de zekerheid organiseren we een maand voor de deadline een bijeenkomst om waterschappen persoonlijk te begeleiden met het voldoen aan de wet.

Ondertussen zijn de voorbereidingen voor de volgende categorieën ook in volle gang. Zo organiseren we in september een leveranciersdag voor Woo-oplossingen waar 6 leveranciers de mogelijkheden presenteren om te voldoen aan de andere informatie categorieën. .

De afgelopen tijd zijn elke maand overleggen met de projectleiders van alle waterschappen geweest, waarbij informatie over de wet verzameld en gedeeld is. Ook is feedback aan de waterschappen gevraagd inclusief de vraag of de werkwijze moet worden aangepast. Waterschappen zijn positief over de manier waarop de wet wordt opgepakt door hWh en willen geen veranderingen aan de huidige opzet.

#### *Single Digital Gateway (SDG)*

De Single Digital Gateway (SDG) geeft burgers en bedrijven makkelijk toegang tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. De implementatie van de SDG bestaat uit 3 fases. Annex I draait voor de waterschappen om het informeren in een andere taal over de waterschapsvergunning. Voor Annex II moet het mogelijk gemaakt worden om een waterschapsvergunning online aan te vragen in een andere taal. Annex III brengt de verplichting voor ondersteuning en probleemoplossing.

Annex I is vorig jaar succesvol afgerond. Voor Annex II zijn de waterschappen afhankelijk van het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Samen met de andere koepelorganisaties zoeken we naar een oplossing.

De Europese Unie wil de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen en de efficiëntie van overheidsdiensten te verbeteren. Daarom is er veel aandacht voor het Once Only Technical System (OOTS). Dit is een initiatief van de Europese Unie om het principe van 'eenmalige gegevensverstrekking' binnen de EU-lidstaten te

implementeren. Eenmalige gegevensverstrekking houdt in dat eenmaal gedeelde gegevens van bedrijven en burgers met toestemming van de betrokkene, door overheidsorganisaties binnen de hele EU gedeeld kunnen worden. Vooralsnog lijkt het erop dat de waterschappen niet afzonderlijk op OOTS hoeven aan te sluiten. We volgen de ontwikkelingen nauwgezet en delen inzichten met de projectleiders van de waterschappen.

#### *E-HRM 2.0*

hWh draagt, samen met de software leverancier, zorg voor de implementatie van een Informatievoorziening voor human resources managementprocessen bij 13 waterschappen en de Unie van Waterschappen. Het is mogelijk dat andere waterschappen nog aansluiten in deze samenwerking op een later moment.

In tertiaal 2 van 2024 zijn er veel ontwikkelingen op dit vlak:

- De voorbereiding van de implementatie van 12 waterschappen verloopt volgens planning. Dat betekent dat de informatievoorziening op 1 januari 2025 in gebruik wordt genomen. De inrichting van het systeem en proefconversies hebben inmiddels plaats gevonden. Trainingen voor de gebruikers staan de komende tijd gepland. Er wordt ondertussen al veel kennis en ervaring uitgewisseld tussen de functioneel beheerders en de projectleiders van de deelnemende waterschappen.
- Er vinden verkennende gesprekken plaats met nog niet aangesloten waterschappen en aan de waterschappen gelieerde organisaties welke geïnteresseerd zijn om aan te sluiten bij de samenwerking e-HRM 2.0. Per 1 januari 2026 sluit waterschap Rivierenland aan.
- Scherpere financiële afspraken: De financiële afspraken met de leverancier zijn aangescherpt, binnen de kaders van de aanbesteding en de raamovereenkomst. Hierdoor is bij een eventuele verlenging van het initiële contract (looptijd 5 jaar), geen sprake meer van implementatiekosten. Dit levert een besparing op voor alle betrokken deelnemers.

#### **Overgang naar de beheerfase**

We verwachten dat E-HRM in Q2 2025 overgaat naar de beheerfase. Er dient op dit moment nog meer duidelijkheid te komen over wat de waterschappen gezamenlijk willen blijven doen en welke rol hWh daarbij heeft. Uitgangspunten voor de samenwerking tussen de waterschappen en hWh in de beheerfase halen we nu op bij de waterschappen.

#### *Digitale toegankelijkheid*

Websites en mobiele apps van overheidsinstanties moeten ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Ook de waterschappen moeten voldoen aan de internationale geldende standaard voor toegankelijkheid.

Om de juiste maatregelen te kunnen nemen, moeten de waterschappen onderzoek doen naar de toegankelijkheid van hun websites en apps. De waterschappen hebben besloten hWh niet in te zetten voor het gezamenlijk aanbesteden van digitale toegankelijkheidsonderzoeken. Dit vanwege de relatief hoge kosten voor een gezamenlijke aanbesteding t.o.v. de verwachte baten.

*Overzicht wet- regelgeving*

De themagroep Digitale Dienstverlening bij de Unie van Waterschappen heeft 10 juli 2024 een advies uitgebracht over ontwikkelingen in het kader van (Europese) wet- en regelgeving op het vlak van dienstverlening. Het UO Digitale Dienstverlening heeft ingestemd om het advies van de themagroep uit te voeren. Doel is dat de waterschappen samen met de Unie van waterschappen een gezamenlijke strategie te ontwikkelen om te blijven voldoen aan wet- en regelgeving. Randvoorwaarde is dat wordt afgestemd met ontwikkelingen rondom de strategienota en het themaplan Wetgeving.

### 7.3 Programma 5 Organisatie en samenwerking

Het programma Organisatie en samenwerking helpt waterschappen bij het opzetten van effectieve onderlinge samenwerkingsverbanden. Samen werken we aan een architectuur voor data en informatievoorziening die doelmatig, modern, robuust en compliant met wet- en regelgeving.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

#### *WILMA*

De WILMA staat voor Waterschap Informatie & Logisch Model Architectuur en is de 'referentiearchitectuur van de waterschappen'. Het is een soort 'model'-waterschap waar ieder waterschap uit kan putten en kan toepassen op zijn eigen situatie. De WILMA draagt onder andere bij aan het spreken van een gemeenschappelijke taal en betere besluitvorming.

Afgelopen periode is WILMA online is voorzien van een nieuw design. De inhoud vullen we aan met diverse onderwerpen. De architectuurboard, die verantwoordelijk is voor de referentiearchitectuur, doelen stelt en besluiten neemt, is weer op sterkte.

#### *Traineeship architecten*

Op verzoek van het i-Platform is een trainingsprogramma ontwikkeld voor het opleiden van architecten uit de waterschappen. Dit programma is gestart in februari 2024. De animo voor deelname is erg groot. Een tweede leergang staat inmiddels gepland voor dit najaar. Deze groep is eveneens vol, waardoor wederom een wachtlijst is ontstaan. In het eerste half jaar van 2025 wordt een derde leergang gepland. Hiermee wordt een verdere professionalisering van de architectuur bij de waterschappen gerealiseerd en hebben medio 2025 alle waterschappen een of meerdere architecten die het traineeship hebben gevolgd.

Op verzoek van de leden van het I-platform wordt een leergang voor management ontwikkeld over het werken onder architectuur.

#### *Team architectuur*

Het team architectuur van hWh levert steeds vaker een bijdrage op het gebied van architectuur in diverse hwh projecten. Bijvoorbeeld voor Slim Watermanagement, een maatregel onder het Deltaplan Zoetwater die de waterschappen en Rijkswaterstaat samen uitvoeren. Ons architectuurteam draagt ook bij aan het WIWB, ofwel: Weer Informatie Waterbeheer. Dit is een informatievoorziening rondom meteorologische en hydrologische data. Verder is ons team betrokken bij de Europese aanbesteding voor een vervanger voor TMX. TMX is een systeem waarmee een aantal waterschappen een deel van hun primaire proces 'Watersysteembeheer' uitvoert. Het gaat hierbij om het meten, regelen en controleren van het peil van het watersysteem. Het TMX Systeem is aan vervanging toe. Een architect uit team architectuur is betrokken bij het aanbestedingsplan.

## 7.4 Programma 7 Informatieveiligheid en privacy

Het programma Informatieveiligheid en privacy ondersteunt de waterschappen in de opgave een sector te zijn waar inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens en belangen in veilige handen zijn.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *SOC: Security Center of Operations*

Het SOC bewaakt netwerken en ICT-systemen van de waterschappen om mogelijke cyber-aanvallen in realtime te detecteren. De waterschappen hebben behoefte aan een SOC omdat zij daarmee inzicht krijgen in mogelijke bedreigingen. Achttien waterschappen, hWh en de Unie gaven aan dat ze willen meedoen. Twee waterschappen wachten nog af voordat ze een beslissing nemen.

Momenteel loopt de aanbesteding. Helaas bleken de inschrijvingen voor de aanbesteding SOC ongeldig vanwege procedurele en/of formele gebreken in de documentatie. Uit de inhoudelijke plannen van aanpak blijkt dat beide inschrijvers wel in staat lijken te zijn de dienstverlening conform onze eisen te kunnen leveren. Daarom is de aanbesteding opnieuw opgestart en bevinden we momenteel midden in de procedure. Al met al leidt dit tot een vertraging van twee maanden.

### *Seminar Risicomanagement*

Op 27 en 28 juni organiseerden we voor de derde keer het tweedaagse seminar Risicomanagement. Thema dit jaar was 'Verwacht het onverwachte'. Naast onderwerpen als strategisch risicomanagement en risicoleiderschap waren ook de dreigingsscenario's een belangrijk onderdeel van het programma. Dit seminar is altijd een belangrijke stimulans om risicomanagement bij waterschappen op de kaart te zetten. Er waren 80 waterschappers aanwezig. Het seminar is gewaardeerd met een ruime 8.

### *Audit WPG (Wet politiegegevens)*

De audit WPG wordt vanuit hWh gecoördineerd. Deze audit is sinds kort een wettelijke verplichting. Omdat waterschappen handhaving als taak hebben, vallen zij onder de WPG.

De resultaten van de eerste audit van de individuele waterschappen geven aanleiding (de wettelijk verplichte) heraudit uit te voeren. Voor zowel de uitvoering van de eerste audit als de heraudit heeft hWh een auditbureau ingeschakeld. De samenwerking met dit bureau verliep aanvankelijk goed, maar werd na een tijd stroever. Daarom is vanuit het programma IV&P capaciteit opgeschaald om dit goed te begeleiden. Hierover is nauw contact met het LOVH (Landelijk Overleg vergunning en handhaving van de waterschappen). Inmiddels zijn de verplichte her-audits ingepland bij de waterschappen.

## 7.5 Programma 8 Waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid streeft samen met de waterschappen naar continue inzicht voor een meer efficiënt en effectief beheer van de waterkeringen, een betere ruimtelijke inrichting en betere crisisbestrijding in de ketens, tegen lagere kosten en met minder kwetsbaarheid én een betere informatievoorziening over de actuele situatie en de maatregelen die waterschappen treffen.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *Dashboard Zorgplicht*

Dit is een tool waarmee de waterschappen over de staat van de dijk rapporteren aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILenT). Hiermee voldoen ze aan hun wettelijke zorgplicht.

Na de automatisering van dit rapportageproces en het verwerken van de nieuwe richtlijnen die vanuit de Unie van Waterschappen zijn opgesteld met betrekking tot de zorgplicht, hebben we dit project in mei 2024 afgesloten. De waterschappen zijn tevreden met het eindresultaat en vinden doorontwikkeling en beheer van het opgeleverde product niet noodzakelijk. Het vervolg en de individuele acties liggen bij de Waterschappen. Het zorgplichtcoördinatorenoverleg van de Unie van Waterschappen wordt gebruikt om een eventuele actualisatie te doen.

### *Vangstregistratie muskus- en beverratten V4 (voorheen TrAPP)*

Dit betreft de ondersteuning in het voorkomen van dierlijke graverij, door middel van vangstregistratie van muskus- en beverratten. In het eerste tertiaal hebben we een business case opgesteld voor de realisatie van een nieuw in te zetten vangstregistratie systeem per 1 januari 2025. Deze is inmiddels positief beoordeeld door het UO en de OGT.

Inmiddels is de realisatie gestart met een Proof of Concept om de belangrijkste risico's voor een nieuwe applicatie te beproeven. Daarbij wordt de voorkeursoplossing getest, gebruikersfeedback opgehaald en licentie-impact bepaald. Er is een voorlopige gunning uitgevoerd en de bezwaartermijn is geëindigd. De oude applicatie (V3) staat in productie en wordt up to date gehouden. Het is de bedoeling deze per 1 januari 25 te vervangen door de nieuwe applicatie (V4). Met het in gebruik nemen van de V4 applicatie zorgen we voor een toekomstbestendige applicatie die stabiel draait, waarin nieuwe gebruikerswensen zijn gerealiseerd én waarin nieuwe rapportagetools beschikbaar komen. Ook biedt het gekozen platform de mogelijkheid extra processen te ondersteunen.

## 7.6 Programma 9 Watersysteem

Het programma Watersysteem biedt watersysteembeheerders, hydrologen en ecologen van alle waterschappen tools voor het goed beheer van het watersysteem. Deze zijn gericht op verschaffen van inzicht in de werking van het systeem, waardoor doelgericht handelen mogelijk wordt. Het leveren van een actueel en accuraat beeld doen wij ook voor ketenpartners als RWS, terreinbeheerders, provincies en gemeenten. Doel is om zo goed mogelijk met elkaar samen te kunnen werken.



### Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?

#### *Verbetering Meteo-informatie*

Dit is een samenwerkingsovereenkomst tussen STOWA, KNMI en hWh waarin actuele en berekende regengegevens worden aangeleverd aan waterbeheerders, met als doel het oppervlakte- en grondwaterbeheer beter te kunnen uitvoeren.

Steeds meer waterschappen helpen mee dit product te verbeteren door het aanleveren van lokale regenmeterdata. Het KNMI gebruikt deze data, verbetert de meteo-informatie en levert op basis hiervan verbeterde datasets terug aan de waterschappen.

#### *Weerinformatie voor Waterbeheerders 2.0 (WIWB, voorheen OOMHD)*

De WIWB applicatie sluit meteo- en hydrologische data van verschillende bronnen door naar de beheersystemen van de waterschappen. Hierdoor kunnen de waterschappen grond- en oppervlaktewater beter beheren.

In 2024 is WIWB opnieuw aanbesteed (wordt WIWB 2.0) om een nieuwe schaalbare en toekomstvastе voorziening te worden die voldoet aan de huidige eisen en wensen. De opdracht voor WIWB 2.0 is gegund aan het consortium van RHDHV, Nelen & Schuurmans en HKV. Zij starten in tertiaal 3 met de uitvoering. We verwachten hiermee een betere informatievoorziening aan de waterschappen te realiseren.

#### *Waterschadeschatter*

Met de Waterschadeschatter kunnen waterschappen een analyse uitvoeren van mogelijke verbeteringsmaatregelen bij regionale waterlast. De kosten en baten van de maatregelen worden hiermee inzichtelijk gemaakt.

Verkend wordt of deze module gecombineerd doorontwikkeld kan worden met de slachtoffer- en schademodule (SSM) van Rijkswaterstaat.



#### *Informatieservice Bodemvocht*

Het doel van deze dataset is om de actuele en verwachte bodemvochtsituatie beschikbaar te stellen voor waterschappen en ketenpartners. In overleg met de waterschappen heeft het projectteam besloten dat de nieuwe implementatiedatum van de landelijke informatievoorziening bodemvocht 1 april 2025 wordt. De conceptplanning is opgesteld en de aanbestedingsdocumenten zijn op 9 april gepubliceerd op TenderNed. Aan de beantwoording van de vragen uit de eerste nota van inlichtingen werken we nog.

#### *Meetgegevens Decentrale Sanitaire Systemen*

Het DSS project is gericht op het verzamelen van betrouwbare en uniforme data over de werking van decentrale afvalwatersystemen in de praktijk. Bij decentrale systemen kun je bijvoorbeeld denken aan een helofytenfilter dat wordt ingezet om het water van een boerderij of wijk schoon te maken. Dit is belangrijk voor de waterschappen omdat inzicht in de kwaliteit van het water dat geloosd wordt op het oppervlaktewater van invloed is op de waterkwaliteit.

In augustus is het project van start gegaan.

#### *Informatievoorziening Slim Watermanagement*

Bij Slim Watermanagement werken waterschappen en Rijkswaterstaat intensief samen aan het verbeteren van het bovenregionaal operationeel waterbeheer. Het doel is om wateroverlast en -tekort zo lang mogelijk uit te stellen en zo mogelijk te voorkomen door vroegtijdig maatregelen te nemen, bijvoorbeeld het verhogen of verlagen van het waterpeil in een boezem.

#### *Datavoorziening Slim watermanagement*

Begin dit jaar hebben we een opzet gemaakt voor uitvoering binnen de waterschappen van datalevering. Het programma Datastromen heeft dit inmiddels opgepakt onder regie van het programma Watersysteem. Daarnaast werken we samen met Rijkswaterstaat en IHW aan het plan van aanpak om te komen tot de informatievoorziening Slim Watermanagement.

#### *HyDAMO*

HyDAMO is een standaard datamodel, ontwikkeld door het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI), voor het modelleren van oppervlaktewatersystemen. HyDAMO heeft als doel om hydrologische data gestandaardiseerd te gebruiken, valideren en uit te wisselen. Hierdoor verbeteren hydrologische modelberekeningen die voor de bedrijfsvoering per waterschap van groot belang zijn. Bijvoorbeeld voor het doorrekenen van de afvoercapaciteit van een peilgebied in geval van extreme regenval. Daarnaast is de uitwisseling op landelijk niveau, bijvoorbeeld voor het Landelijk Hydrologisch Model, ook veel eenvoudiger en kwalitatief beter.

Momenteel lopen de activiteiten conform planning. We organiseren werkateliers voor HyDAMO, een informatiebijeenkomst over de HyDAMO validatietool en we bepalen een minimale dataset HyDAMO die noodzakelijke is bij uitwisseling. Daarnaast werken we samen met het programma Datastromen aan het valideren van deze dataset (en het rapporteren hierover) via het Gegevensknooppunt Waterschappen. Punt van aandacht is momenteel het aflopen van het contact met huidige leverancier HKV-Lijn in Water voor het beheer en onderhoud van de HyDAMO Validatietool eind 2024.

## 7.7 Programma 10 Waterketen

Het programma Waterketen ontwikkelt samen met de waterschappen tools waarmee zij over adequate informatie beschikken over het functioneren van de waterzuiveringen in brede zin. Met deze tools kunnen de waterschappen meten op gezamenlijke KPI's en consistenter en beter vergelijkbaar worden in hun interne- en onderlinge uitwisseling van resultaten. Zo dragen zij bij aan een systeem voor processen, beheer en onderhoud en data-uitwisseling voor de hele waterketen.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *CoP Afvalwaterprognoses*

Waterschappen willen weten hoeveel water er binnenkomt op de zuiveringsinstallaties en van welke kwaliteit dit water is. Deze informatie is onder andere afhankelijk van het aantal aangesloten huishoudens en bedrijven, en van het weer. De CoP Afvalwaterprognoses bestaat uit waterschappers (en gemeenten) uit alle lagen van de organisatie die betrokken zijn bij het zuiveringsproces. Doel is van de CoP is beter grip te krijgen op het zuiveringsproces. Dit doen we door de juiste data te verzamelen en slimme prognosetools te ontwikkelen.

Tot en met augustus hebben 8 waterschappen hun data in de prognosetool (DIGGIT) ingevoerd en de resultaten ontsloten in de afvalwaterprognoseviewer.

### *Business Case O-info*

O-info wordt een tool die de waterschappen inzicht geeft in de onderhoudsgegevens en het technisch functioneren van hun eigen én elkaars assets. Doel: optimalisatie van het onderhoud van assets.

Momenteel werken we aan de businesscase voor O-info. De verwachting is dat deze eind dit jaar wordt afgerond.

## 7.8 Programma 11 Diensten en beheer

In de jaarrekening van 2023 gaven we aan dat alle hWh-activiteiten die worden gezien als dienst of beheer in 2024 geleidelijk worden overgebracht naar programma 11: Diensten en Beheer. De voorbereiding voor deze transitie vond de afgelopen maanden plaats. De feitelijke transitie start in Q4.



### Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?

Gekozen is om Diensten en Beheer-activiteiten administratief per 1 januari 2024 in te richten zodat daarmee de waterschappen inzicht hebben welke activiteiten onder Diensten en beheer gaan vallen en wat dit financieel betekent. De daadwerkelijke transitie vindt gedurende 2024 geleidelijk plaats. Op dit moment vallen de activiteiten, die in deze BERAP onder programma 11 zijn benoemd, nog onder verantwoordelijkheid van de bestaande programma's en de daaraan verbonden UO's. In q4 van 2024 zal de daadwerkelijke overdracht plaatsvinden vanuit Programma's naar de afdeling Diensten en Beheer.

#### *Software reseller*

Inmiddels is de onboarding van de software reseller nagenoeg afgerond. De software reseller is een partij die we hebben gecontracteerd, zodat de waterschappen hun standaard software hier kunnen bestellen. Dit verkleint de inspanningen van het inkoopproces en levert kostenbesparingen op. Met de waterschappen is een top 10 van software bedrijven opgesteld waar we sectorale afspraken mee willen maken. De eerste winst van het gezamenlijk optrekken is inmiddels behaald, want met een eerste vendor hebben we gunstigere afspraken gemaakt. Dit levert voor de deelnemende waterschappen een besparing op van ruim € 100.000.

Er zijn diverse werkgroepen gestart die per vendor uit de top 10 met elkaar een strategie uitwerken om te komen tot goede afspraken op zowel juridisch als commercieel vlak voor de gehele sector.

#### *Softwarecatalogus*

Op de WILMA Softwarecatalogus (WSWC) staat het softwareaanbod van leveranciers voor de waterschappen en hoe de waterschappen deze gebruiken. Leveranciers geven per softwareproduct onder andere aan wat de globale functionaliteit is, welke pakketversies er zijn en wat voor technologie het betreft.

De huidige Wilma Softwarecatalogus zal 31 december 2024 end of life gaan. Hiervoor worden de eerste voorbereidingen getroffen. Een Proof of Concept voor een potentiële vervanger van de huidige WSWC is afgerond. De resultaten zijn positief ontvangen door het I-platform, echter de meerwaarde van de WSWC voor de waterschappen staat nog ter discussie. Het I-platform zal zich met behulp van het projectteam WSWC de komende weken buigen over dit vraagstuk. Op basis daarvan zal het I-platform een richtinggevend advies sturen aan het OGT over het wel of niet door ontwikkelen van de Proof of Concept WSWC.

### *Oracle*

Oracle staat bekend om zijn databasetechnologie. Oracle Database is een multi-model databasemanagementsysteem dat verschillende datamodellen ondersteunt, zoals relationeel, document, grafiek en meer. Dit voorjaar zijn door tem hWh wederom kennisdagen georganiseerd voor de Oracle Database Administrators van de waterschappen. Tijdens deze dagen bespraken we nieuwe ontwikkelingen, nieuwe features en informatieveiligheid en privacy. De kennisdagen werden wederom goed bezocht.

De nieuwe ronde voor de jaarlijkse Oracle audit is aangekondigd en wordt voorafgegaan door een kennissessie. Aandachtspunten worden opnieuw besproken met de waterschappen. Tijdens de audit wordt ingezoomd op opties die niet gebruikt worden.

### *Kenniscentrum*

Het Kenniscentrum ondersteunt waterschappen bij de implementatie van Microsoft producten. Hierbij focussen we op Moderne Werkplek (een veilige omgeving waarin werknemers digitaal met elkaar kunnen samenwerken), Azure Cloud (een cloud met meerlaagse beveiliging), Power Platform (bestaande uit 5 Microsoft tools, waaronder de AI tool Copilot en de Business Intelligence Tool Power BI) en Copilot (een AI assistent die behulpzaam is in allerlei werktaken).

### *Wegwijzer nieuwe Microsoft overeenkomst*

Voor de nieuwe Microsoft overeenkomst, die op 1 april 2025 ingaat, is een wegwijzer opgesteld om waterschappen te helpen inzicht te krijgen in hun huidige Microsoft omgeving. Zo kunnen ze in een roadmap bepalen waar ze de komende jaren aan willen gaan werken om tot het juiste niveau te komen. Daarnaast vragen we hen input te leveren voor onderdelen die tenminste opgenomen moeten worden in het nieuwe Framework.

### *Doorontwikkelingen binnen Kenniscentrum*

Vanuit het Kenniscentrum hebben we in samenwerking met Microsoft en de waterschappen belangrijke documenten zoals diverse blauwdrukken, architectuur en governance documenten opgesteld. Doel: waterschappen helpen om de basis op orde te krijgen.

Voor Copilot zijn testperiodes uitgevoerd in een referentieomgeving met verschillende doelgroepen. Copilot is opgebouwd uit verschillende PoC's, waaronder 'Moderne Werkplek' en 'Kennisbank'. 'Beide PoC's hebben een begin en einde daarom omschreven als testperiodes.

Voor Azure starten we binnenkort een community en we werken aan een plan voor costmanagement. Ook hebben we workshops gehouden over moderne werkplek, Azure, Copilot en Power Platform. Afhankelijk van de sessies zijn de betreffende doelgroepen uitgenodigd. Maar met name IT specialiseren, functioneel beheerder en IT managers.

Er loopt een Proof of Concept (PoC) voor een oplossing die invulling kan geven aan de Wet open overheid (Woo).

### *Roadshows*

Het Kenniscentrum heeft roadshows georganiseerd waarbij we regionaal met waterschappen hebben ingezoomd op de activiteiten van het Kenniscentrum om vervolgens te brainstormen over diverse onderwerpen, zoals Moderne Werkplek, Azure, Copilot, Power Platform en Adoptie. Veel waterschappen zijn hiermee bezig en we hebben besproken hoe een ieder dit doet. Daarnaast bespraken we de nieuwe ideeën voor de Microsoft overeenkomst de behoeftes binnen de waterschappen.

### *Wake up calls*

De wake up calls en workshops van het kenniscentrum blijven goed bezocht. De wake up call is een wekelijks kwartier waarin we belangrijke zaken onder de aandacht te brengen, toelichting geven op een en ander en teasers geven voor workshops.

De eerste themadag over Artificial Intelligence, die we samen met het programma Innovatie en transformatie organiseerden was een groot succes. Met 110 vertegenwoordigers waren veel waterschappen aanwezig. Er zijn nieuwe connecties gelegd en veel gesprekken gevoerd over verschillende onderdelen die bij AI naar voren komen, zoals juridische zaken, duurzaamheid, praktische invulling en de normen en waarden die hierbij komen kijken.

### *Continuïteit TMX*

Na het faillissement van Kuipers Electronic Systems is op verzoek van de 9 waterschappen die gebruik maakten van zowel TMX Hoofdpost (software) als TMX Onderstations (hardware) van Kuipers (TMX), het intellectueel eigendom van deze middelen door hWh namens deze 9 waterschappen aangeschaft. Ook is een team van Kuipers in dienst gekomen van hWh. Dit team werkt aan het borgen van de continuïteit van TMX. De borging houdt vooral in dat kritische bugs worden opgelost en security updates worden doorgevoerd. We hebben veel werk verzet en het blijft lukken om de waterschappen te ondersteunen in het primaire proces voor met name watersysteem. De verstoringen die zich hebben voorgedaan zijn opgelost, echter inmiddels is gebleken dat de TMX Hoofdpost echt aan het einde van de levensduur is en dat zo spoedig mogelijke vervanging noodzakelijk is. Nieuwe ontwikkelingen en uitbreiding van de functionaliteit zijn niet mogelijk.

### *Winnovatieplatform*

Winnovatie.nl is het innovatie- en samenwerkingsplatform van de waterschappen. Bijna alle waterschappen maken gebruik van het Winnovatieplatform. We hebben de innovatiebehoefte bij 21 waterschappen, de Unie van Waterschappen en STOWA geïnventariseerd. Er is een concept opgesteld om deze behoefte te analyseren en te kijken hoe een platform ondersteunend gaat zijn. Dit wordt verder uitgewerkt.

### *Strategische inzet Omgevingswet*

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Het bestaat uit lokale systemen van overheden en de onderdelen van de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals het Omgevingsloket. De Unie van Waterschappen ondersteunt de waterschappen bij de implementatie van de Omgevingswet en de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het Waterschapshuis vervult hierbij de kassiersfunctie.

In tertiaal 2 betrof dit:

- Faciliteren van kennisdeling tussen waterschappen en adviseren van waterschappen m.b.t. vraagstukken die betrekking hebben op het DSO.
- Ervaringen met gebruik van het omgevingsloket van waterschappen opgehaald t.b.v. prioritering voor doorontwikkeling van DSO.
- Verbeteren gebruiksvriendelijkheid van het DSO (omgevingsloket).

#### *CERT WM*

Het CERT-WM (CERT WaterManagement) adviseert en informeert de waterschappen over actuele dreigingen op het gebied van ICT/beveiliging en geeft daarbij advies. Dit helpt de waterschappen om de informatiebeveiliging op orde te krijgen en te houden.

Binnen CERT WM is een audit is geweest in juli 2024 waarbij getoetst of we voldoen aan het juiste volwassenheidsniveau (namelijk het SIM 3 niveau 'Intermediate'). Dit niveau is voor alle aangewezen CERT's in Nederland verplicht gesteld vanuit de Europese NIS 2 richtlijnen. De NIS2 is sinds 2023 van kracht en wordt momenteel omgezet in Nederlandse wetgeving.. Het doel van NIS2 is een verbeterde digitale en economische weerbaarheid van Europese lidstaten. De bevindingen van de audit worden momenteel uitgewerkt door de externe auditor.

#### *Vangstregistratie 3*

V3 wordt in afwachting van de nieuwe versie (V4) nog in de lucht gehouden. Er wordt nog minimaal onderhoud aan verricht om te zorgen dat de applicatie voldoet aan informatieveiligheidseisen en gesupport wordt.

#### *B&O NHI instrumentarium*

De aansluiting op de afdeling beheer en onderhoud wordt gemaakt. Daarvoor worden jaarplannen en beheerplannen opgesteld. Er is gewerkt aan het NHI-instrumentarium verbeteren en versimpelen, er ontstaat meer grip op de inhoud en de tooling. Ook is de aanbestedingsstrategie voor 2024 afgerond en is er een softwarekwaliteitstoets pilot gedaan voor grondwaterdata en tooling. Verder wordt gewerkt aan de inkoopstrategie voor 2025 e.v. en wordt onderzocht op welke manier we de community kunnen ondersteunen.

#### *Digitale Watertoets*

Er vindt een migratie plaats van de huidige (maatwerk) software naar een bestaand product van dezelfde leverancier. De functionaliteit blijft in de basis ongewijzigd. Met het nieuwe product hebben waterschappers wel meer functies tot hun beschikking om zelf aanpassingen doen. Ook heeft er een naamswijziging plaatsgevonden van "De Digitale Watertoets" naar "Het Wateradvies".

#### *SATDATA 3.0*

Het inwinnen van verdampings-data is sinds 2019 zonder noemenswaardige storingen in productie, de dienst wordt overgezet naar Beheer en is eind vorig jaar met een jaar verlengd, eind dit jaar wordt een mini-businesscase uitgevoerd om het vervolg te bepalen.

#### *Perceelwijzer app*

De Perceelwijzer-APP(PW-app) wordt momenteel door Waterschappen gebruikt voor het delen van hun water(schaps)gerelateerde informatie met agrariërs en tuinders en die van belang is voor hun bedrijfsvoering. Het is de bedoeling om deze app continue, actueel en relevant te houden/door te ontwikkelen. Naast de App is er ook een web-versie van de Perceelwijzer beschikbaar. 7 van de 14 waterschappen hebben aangegeven af te zien van de ingebruikname. De overgebleven 7 waterschappen is gevraagd financieringsuitbreiding toe te kennen voor huidige beheer en onderhoud en potentiële doorontwikkeling.

Z-info: Het reguliere beheer- en onderhoud van Z-info loopt conform planning. Er wordt toegewerkt naar de volgende release in november 2024. In de tussen liggende periode worden maandelijkse (fix) releases uitgebracht om kleine verbeteringen & aanpassingen snel voor de gebruikers te kunnen doorvoeren. Naast het reguliere beheer- en onderhoud van Z-info, wordt 2024 vooral gebruikt voor de nodige voorbereidingen voor verdere doorontwikkeling in 2024 en de jaren daaropvolgend.

#### *Gemeenschappelijke P&ID*

De Toolbox P&ID's is in gebruik door verschillende waterschappen en leveranciers in de beheer- en onderhoudsfase. Eén van de restpunten van het project is het centraal ontsluiten van de toolbox.

#### *Tooling SE*

Templates voor SE-Tooling zijn ontwikkeld en er is een gebruikersoverleg georganiseerd. Daar wordt kennis gedeeld. Daarnaast worden de Waterschappen nu breed ondersteund in het gebruik van versies 5 en 6 van de onderliggende software (Relatics). Samen met de leverancier is een bibliotheek voor basisspecificaties in ontwikkeling. Eind van het jaar loopt de DVO af en er wordt onderzocht of het verlengd wordt.

#### *Gegevensknooppunt (GkW)*

Het Gegevensknooppunt Waterschappen (GkW) is de centrale digitale plek waar de waterschappen wekelijks de data over hun watersysteem aanleveren, bijvoorbeeld over hun waterlopen en kunstwerken. Het GkW controleert automatisch of de aangeleverde data consistent en volledig is en vertaalt de data naar één landelijk geharmoniseerd beeld. Vanuit het GkW wordt de actuele dataset in verschillende formaten beschikbaar gemaakt voor gebruik in PDOK (Kadaster), GWSW (Rioned) en voor INSPIRE (EU). Deze data is voor iedereen beschikbaar en kent een groot aantal gebruikers, zowel publiek als privaat in alle denkbare sectoren. Hiermee dragen de waterschappen bij aan oplossingen voor de grote maatschappelijke en economische opgaven.

#### **Record gegevensverwerking**

Elk waterschap levert wekelijks haar hele bestand aan het GkW, zodat de gepubliceerde data zo actueel mogelijk is. De hoeveelheid gedeelde data neemt voortdurend toe. Dit tertiaal verwerken wij voor het eerst meer dan 10 miljoen records per week.

#### **Laagste foutenpercentage ooit**

Voortdurend verbeteren wij de betrouwbaarheid en efficiëntie in de keten van waterschap verschillende publicatieplatforms. Ook dit jaar hebben we, in samenwerking met de waterschappen, in de zomerrelease van het Gegevensknooppunt een tiental verbeteringen aangebracht waardoor het GkW nog beter aansluit op de behoeften van de

waterschappen én van de publicatieplatforms die zich ook voortdurend doorontwikkelen. Dankzij de technische controles in het GkW en de daarop gebaseerde kwaliteitsrapportages, is de datakwaliteit van de waterschappen in twee jaar radicaal verbeterd. Dit tertiaal was het foutenpercentage minder dan 1%.

#### *DAMO*

DAMO-Logisch (DAMO betekent 'Data Afspraken Modelmatig Ondersteund') is een taal die door alle waterschappen wordt toegepast om samen een landsdekkend beeld te kunnen leveren. DAMO-fysiek is een applicatie die vanuit het Programma Datastromen aan 14 waterschappen beschikbaar wordt gesteld voor gebruik als kernregistratie. DAMO-Logisch wordt voortdurend doorontwikkeld vanuit gebruikersgroepen waarin alle waterschappen vertegenwoordigd zijn. De vernieuwingen die in die groepen worden besloten leiden vanzelfsprekend ook tot wijzigingen in DAMO-fysiek.

#### **Nieuwe versie DAMO**

In de nieuwste versie van DAMO (DAMO 2.4) zijn wijzigingsvoorstellen van de waterschappen doorgevoerd. Hiermee zijn we weer een stap verder in de toepasbaarheid van de data die wij delen.

#### **Vernieuwing van het DAMO Objectenhandboek**

Tot nu toe stonden de afspraken over de gemeenschappelijke taal alleen in een 'papieren' Objectenhandboek. Het Programma Datastromen heeft een ontwikkeling ingezet waardoor deze 'handleiding' automatisch wordt gegenereerd en digitaal beschikbaar is. Bij deze ontwikkeling hoort ook dat wij gebruik gaan maken van 'Linked Data'. Hiermee kunnen we ons Objectenhandboek ook automatisch koppelen aan andere handboeken, bijvoorbeeld die van de door ons gebruikte AQUO- en IMWA-standaarden.

#### *Symposium 'Datastromen 10 jaar'*

Op 8 mei organiseerden wij het symposium 'Datastromen 10 jaar'. Datastromen is het hWh-programma waar GkW en DAMO voorheen onder vielen. Nu beide systemen hun meerwaarde al tien jaar bewijzen, was dit een mooie gelegenheid om externe gebruikers aan het woord te laten over het belang van 'data delen'. Sprekers kwamen onder andere van Gasunie, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (LNV), het Kadaster en Mourik Infra. Deze sprekers benadrukten hoe belangrijk het voor hun werk is dat de data-schatten van de waterschappen beschikbaar zijn. Hierbij werd ook duidelijk dat de data van de waterschappen in brede zin een belangrijke rol speelt bij de aanpak van verschillende maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, stikstof en PFAS.



### Deel 3: Projecten met derden

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden en kassiersfunctie uitgewerkt. Dit betreft de programma's Basisdata en SAW@, het programma IHW en de kassiersfunctie. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh.

## 8 Programmaverantwoording projecten met derden

### 8.1 Programma 12 SAW@



SAW@ staat voor Samenwerkende Waterbeheerders. Binnen dit programma zetten 11 waterschappen en Rijkswaterstaat zich in voor een betere samenwerking rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Centraal instrument binnen deze samenwerking is een VTH-applicatie, een applicatie voor gezamenlijke informatievoorziening rondom Vergunningverlening, Toezichthouden en Beheer. We werken nauw samen aan het inrichten van dit instrument. Ook aan de mobiele variant ervan: de Powermobiel app. Alle SAW@-deelnemers gebruiken de VTH applicatie op dezelfde manier en zodanig dat de datakwaliteit voldoet aan de uniforme eisen voor het delen van data met andere overheden.

#### Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?

Binnen het programma SAW@ spenderen we 80 procent van de tijd aan het beheer en onderhoud van het zaakstelsel (de informatievoorziening). De overige 20 procent van het programma werken we aan de doorontwikkeling ervan. Speerpunten voor dit jaar zijn de aanbesteding voor een nieuwe VTH- applicatie, het verbeteren nieuwe releases, de Omgevingswet/Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en verbeteren van de processen rondom calamiteiten.

#### *Aanbesteding nieuwe VTH applicatie*

Het contract met de leverancier van onze huidige VTH-applicatie, loopt tot uiterlijk 21 oktober 2027. Dit betekent dat Saw@ opnieuw moet aanbesteden. In opdracht van de Saw@-stuurgroep zijn we in december 2023 gestart met het inrichten van het aanbestedingsproject. Hierbij heeft de stuurgroep bepaald dat de penvoering voor de aanbesteding komt te liggen bij RWS. De aanbesteding zal dan ook verlopen volgens de door RWS gehanteerde aanbestedings- en toetsingsprocedures.

Het marktonderzoek is begin februari 2024 gestart. Dit marktonderzoek bestaat uit een schriftelijke marktverkenning middels een vragenlijst, gevolgd door een nadere leveranciersconsultatie. Het marktonderzoek geeft belangrijke input voor het Programma van Eisen en het inkoopplan. Het marktonderzoeksteam bestaat uit vergunningverleners, handhavers, functioneel beheerders, architecten, applicatiemanagers en inkopers van deelnemende waterschappen, RWS en het Waterschapshuis. Zo is alle benodigde kennis en expertise vertegenwoordigd.

Het marktonderzoek is eind juni 2024 afgerond. Direct daaropvolgend is gestart met de volgende fase, namelijk het opstellen van het PvE (Programma van Eisen) en het Inkoopplan. Bij het opstellen van het PvE zijn, naast de daarvoor ingestelde werkgroep PvE, ook bijna vijftig keyusers van de deelnemers aan SaW@ betrokken. Het is de bedoeling de aanbesteding in augustus 2025 af te ronden. Ervanuit gaande dat het verloop van de aanbesteding volgens plan verloopt, heeft Saw@ dan uiterlijk tot 21 oktober 2027 de tijd de overgang naar en implementatie van opnieuw ingekochte VTH-applicatie te realiseren en de juiste organisatie daarvoor in te richten, dan wel voor te bereiden.

#### *Release proces*

De leverancier van onze huidige VTH applicatie, brengt dit jaar niet twee, maar drie releases uit en vanaf 2025 jaarlijks vier. Doordat de releases kleiner zijn, kunnen we sneller inspelen op ontwikkelingen. Omdat de deelnemende organisaties het testproces nu vaker moeten doorlopen, heeft SAW@ een werkwijze ontwikkeld om testbevindingen slimmer te verwerken. Hierdoor is de kwaliteit en snelheid van het testproces verbeterd. Om de kwaliteit en de snelheid van het testproces verder te optimaliseren wordt onderzocht hoe we geautomatiseerde testen kunnen inzetten in het testproces.

#### *Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)*

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Ook SAW@ is aan het werk met de Omgevingswet en met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De DSO is een digitaal stelsel om documenten en gegevens uit te wisselen, bijvoorbeeld met het landelijke Omgevingsloket. In het eerste kwartaal zijn door DSO en de leverancier van Powerbrowser aanpassingen gedaan, omdat niet alle vergunningaanvragen niet op de juiste manier ingelezen konden worden door de Rijkswaterstaat en de waterschappen. De aanpassingen zijn door DSO al snel opgepakt en doorgevoerd.

#### *Incidentmeldingen adequaat oppakken*

Vorig jaar hadden we een aantal incidentmeldingen met hoge prioriteit (prio 1). Dat betekent dat de applicatie geheel niet werkt of basisfunctionaliteiten niet kan leveren. Na elke incidentmelding (prio 1) wordt onderzoek gedaan naar de oorzaak en manieren om deze verstoring in de toekomst te voorkomen (Lessons Learned).

#### *Penetratietest*

In het eerste kwartaal van dit jaar is een penetratietest uitgevoerd op de VTH applicatie. Deze test is uitgevoerd om kwetsbaarheden en risico's te identificeren. De kwetsbaarheden met hoog risico zijn opgelost. Om de kwetsbaarheid van de applicatie en de weerbaarheid van de SAW@ organisatie continue te vergroten wordt deze test periodiek uitgevoerd.

## 8.2 Programma 13 Basisdata

De ambitie van de het programma Basisdata is het realiseren van goede, betrouwbare en financieel aantrekkelijke dataproducten voor de deelnemers aan deze programma's. Daarnaast willen we de producten van deze twee programma's breder beschikbaar maken in Nederland zodat eenmalig inwinnen en meervoudig gebruiken de standaard wordt. Opendata is hierbij een logische stap.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)*

Kortgezegd is het AHN is een verzameling punten die de driedimensionale werkelijkheid beschrijft. Tevens wordt van ieder punt aangegeven welk object het beschrijft, bijvoorbeeld maaiveld, gebouw, water, enzovoort. Daarvan afgeleid wordt een 2D-kaart van Nederland opgebouwd die de hoogte beschrijft van het maaiveld en een kaart die de hoogte beschrijft van alle objecten. Jaarlijks winnen we een derde van Nederland in, zodat er elke drie jaar een compleet nieuw AHN is. Waterschappen gebruiken de hoogtedata onder andere om peilbesluiten mee te nemen

In 2024 winnen we voor het AHN Zuid-Nederland in, in twee percelen. De vluchten en verwerking zijn inmiddels afgerond. Eén van beide percelen is geaccepteerd en gepubliceerd. De tweede ligt ter controle bij de controleur en wordt naar verwachting in het najaar gepubliceerd.



### *Beeldmateriaal*

Beeldmateriaal is een samenwerking van Nederlandse overheden voor het gezamenlijk inwinnen van luchtfoto's. De uitvoering van het project is in handen van hWh en Het Kadaster. Waterschappen gebruiken de luchtfoto's onder andere om de Basisregistratie Grootchalige Topografie bij te houden of als achtergrondkaart bij verschillende analyses.

Voor Beeldmateriaal winnen we in 2024 van heel Nederland 7,5 centimeter resolutie luchtfoto's in. Helaas konden we vanwege het natte voorjaar tijdens het bladloze seizoen nauwelijks luchtfoto's maken. Eind augustus is alle inwinning alsnog afgerond, op een klein stukje ten zuiden van Eindhoven na. Waterschappen kunnen de data downloaden of opvragen. We hopen het laatste deel spoedig alsnog te kunnen vliegen.

### *AHN en Beeldmateriaal van de Cariben*

In opdracht van BZK zijn we dit jaar begonnen met het inwinnen en publiceren van hoogtegegevens en luchtfoto's van Caribisch Nederland. De data dragen bij aan wettelijke taken van de eilanden, die zelfstandige gemeentes zijn van Nederland en bij het opbouwen van een BAG-achtige administratie (BAG: Basisadministratie Adressen en Gebouwen).

In Caribisch Nederland zijn alle hoogtegegevens ingewonnen. Voor Saba en St. Eustatius zijn ook de luchtfoto's ingewonnen. Voor Bonaire, waar we last hadden van hardnekkige bewolking, zijn we begin september teruggegaan om luchtfoto's te maken. De luchtfoto's van St Eustatius en Saba zijn inmiddels gereed. De hoogtegegevens van alle drie de eilanden liggen ter controle bij de controleur.

#### *Zomervlucht*

In Nederland maken we in de zomer een zomervlucht voor vegetatiemonitoring waarin we luchtfoto's met een lagere resolutie van 25 centimeter opnemen. Deze is inmiddels voor 90 procent afgerond.

#### *Gecombineerde inwinning*

Duurzamer en efficiënter werken vinden we belangrijk. Doel voor 2025-2027 is dan ook om voor de delen waar we het AHN opnemen, deze opname te combineren met Beeldmateriaal. Gebruikers kunnen dan rekenen op gedetailleerdere en rijkere inzichten in de beheergebieden en meer mogelijkheden voor Artificial Intelligence (AI). En dat met minder vliegbewegingen.

Momenteel loopt de aanbesteding. Er zijn voldoende aanbiedingen ontvangen en de gunning vindt plaats in oktober. De inwinning zal starten vanaf februari 2025.

#### *NL-Veranderdetectie*

NL-Veranderdetectie, nu nog in de pilotfase, is een tool die, dankzij een slim algoritme, luchtfoto's met elkaar vergelijkt. De tool heeft als doel om de waterschappen snel en goed inzicht te geven in mutaties binnen hun beheergebied. Bijvoorbeeld veranderingen in waterlopen, overgroei van vegetatie in watergangen. Inzicht in dit soort wijzigingen helpt de waterschappen sneller dan veldonderzoek door personen, om juiste beslissingen te nemen en efficiënter te werken.

In samenwerking met DEEP-trainees en RWS, hebben we deze pilot in 2024 opgeschaald tot een proof of concept (POC). De resultaten zijn goed. We gaan deze POC vervolgen, parallel aan het schrijven van een businesscase. Het project is inmiddels uitgebreid van Wetterskip Fryslân naar de andere waterschappen.

#### *Integrale Hoogtevoorziening Nederland (IHN)*

Behalve het AHN zijn er in Nederland nog andere hoogtemodellen. Omdat deze modellen verschillend tot stand komen, bestaan er nu meerdere hoogtemodellen die mogelijk van elkaar afwijken. Om dit te voorkomen, is de wens om één centraal hoogtemodel te ontwikkelen dat voor alle gebruikers benaderbaar is.

Momenteel doen we in opdracht van het Kadaster en vanuit WaU-subsidies (Werk aan Uitvoering) onderzoek naar een Integrale Hoogtevoorziening van Nederland (IHN). Onderzocht wordt hoe goed verschillende modellen op elkaar aansluiten en welke wensen en eisen gebruikers hebben. Bijvoorbeeld ten aanzien van de classificatie van hoogtegegevens (hoe wordt weergegeven wat water, land, maaiveld, etc. is.) en de manier waarop de modellen beschikbaar worden gesteld. Op ons AHN en Beeldmateriaalcongres op 16 oktober in Amersfoort worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Op basis van deze resultaten bepalen we de volgende stap(pen).

### 8.3 Programma 14 Informatiehuis Water

Waterbeheerders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit, beschikbaarheid en veiligheid van water en andere organisaties en burgers dragen hieraan bij. Zij kunnen hiervoor continu beschikken over eenduidige en betrouwbare waterinformatie. Het Informatiehuis Water maakt die op een eenvoudige en efficiënte manier toegankelijk. Het Informatiehuis ontzorgt waterbeheerders en beleidsmakers bij het uitwisselen van waterinformatie.



#### Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?

Het Informatiehuis Water ontzorgt waterbeheerders en beleidsmakers bij het uitwisselen van waterinformatie:

- We stellen een open standaard beschikbaar, die de (geautomatiseerde) uitwisseling van waterinformatie vergemakkelijkt: de Aquo-standaard.
- We verzamelen waterdata en brengen die samen tot eenduidige en betrouwbare informatie voor een integraal, landelijk beeld ten behoeve van nationale en Europese rapportages. Denk hierbij aan de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Landelijk Enquête Waterkwaliteit en het Nationaal Basisbestand Primaire Waterkeringen (NBPW).
- We maken waterinformatie toegankelijk voor derden met informatieproducten, zoals de jaarlijkse overzichten oppervlaktewaterkwaliteit, meetgegevens en rapportage grondwaterkwaliteit, de KRW-factsheets, SGBP-achtergronddocumenten en -kaarten en het Landelijk Veiligheidsbeeld voor de primaire keringen.
- We ondersteunen waterbeheerders bij de aanlevering van de benodigde data en bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van waterbeleid door de informatiestromen waterkwaliteit en waterveiligheid te coördineren.
- We beheren en onderhouden daarvoor diverse informatiesystemen, zoals het Waterkwaliteitsportaal, Aquo-kit, het Waterveiligheidsportaal en het Droogteportaal.

Het Informatiehuis Water is geen broneigenaar van data en geeft geen duiding of waardering aan informatie. Wij geven informatie feitelijk weer.

#### *Tussentijdse evaluatie Informatiehuis Water*

In opdracht van het Bestuurlijk Overleg (BO) IHW is door TwijnstraGudde een evaluatie uitgevoerd bij relaties, bestuurs- en directieleden en medewerkers van het Informatiehuis Water. Doel is om de tevredenheid over de dienstverlening te meten en te inventariseren of er behoefte is aan aanpassing dan wel handhaving van het takenpakket van het Informatiehuis Water in de toekomst.

De evaluatieresultaten worden in september in het BO en DO besproken en vormen input voor de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst vanaf 2028.

#### *Aquo-standaard*

De Aquo-standaard (Aquo) is de Nederlandse standaard voor het uitwisselen van gegevens binnen de watersector. Dankzij de Aquo is het mogelijk om met de data van verschillende waterbeheerders landelijk dekkende informatie te geven. En om die informatie op een uniforme manier uit te wisselen tussen de informatiesystemen van bijvoorbeeld waterbeheerders, laboratoria en adviesbureaus.

De eerste updaterronde met wijzigingsvoorstellen is afgerond en gepubliceerd. Er is een concept-toekomstvisie voor de Aquo-standaard opgesteld. De publieke consultatie van de vernieuwde informatiemodellen IMWA Kunstwerken is afgerond. De hulplijsten gegevensuitwisseling zijn geüpdatet.

De Aquo-standaard wordt in de komende jaren verbreed en verrijkt door de toepassing van meer Linked Data principes en technologieën. Er is een Aquo Linked Data Community opgericht om gebruikers bij deze ontwikkeling te betrekken en ervoor te zorgen dat hier vanuit verschillende perspectieven naar gekeken wordt. Iedereen die wil meedenken over de verrijking van de Aquo-standaard met linked data, kan zich aansluiten bij deze community.

#### *Digitale Delta API*

Een API ('Application Programming Interface') maakt gegevensuitwisseling mogelijk tussen informatieleveranciers en databronhouders. In een API zijn de definities en regels vastgelegd waarmee de informatieleverancier data bij de bron kan opvragen en de bronhouder de data moet leveren. De Digitale Delta API ondersteunt de uitwisseling van verschillende soorten meetdata voor de toepassingsgebieden waterkwaliteit, waterkwantiteit, ecologie en waterzuivering. Het is een open en niet merk-, omgevings- of systeemgebonden specificatie die door iedereen vrij gebruikt kan worden zonder licentie.

De voorheen losse specificaties van diverse API's zijn verenigd in één specificatie; de DD API V3. De DD API Community van waterbeheerders en leveranciers is ondersteund en er is een testversie van een Proof of Concept voor een Waterkwaliteits API opgeleverd. Er is gestart met de verbetering van de DD API-documentatie.

In Q4 2024 wordt een publieksversie van de DD API opgeleverd en het beheerplan DD API opgesteld.

#### *Slim Watermanagement*

Slim Watermanagement is gericht op het beter benutten van het huidige water(systeem) door de samenwerking in het operationele waterbeheer verder te versterken. Om waterbeheerders te ondersteunen bij beheergrensoverstijgend operationeel waterbeheer wordt een Informatievoorziening Slim Watermanagement (IV Slim WM) ontwikkeld. Het Informatiehuis Water voert een Quick Scan uit bij de waterschappen en Rijkswaterstaat om scherp te krijgen welke informatie hiermee moet worden uitgewisseld.

De uitvoering van de Quick Scan kost meer tijd dan voorzien. Over 10 waterschappen is een tussenrapportage opgeleverd. De overige 11 waterschappen en RWS worden in Q4 2024 bezocht. De verwachting is dat de inventarisatie voor eind Q4 2024 wordt afgerond.

#### *Coördinatie informatiestromen*

Het Informatiehuis Water coördineert de informatiestromen oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voor de Kaderrichtlijn Water. Wij verzamelen en bundelen gegevens en helpen waterbeheerders bij de aanlevering en verrijking van gestandaardiseerde data met procesmanagement en informatiesystemen. De verzamelde en gebundelde informatiesets worden gebruikt voor landelijke en Europese rapportages.

De voorbereiding van de Stroomgebiedsbeheerplannen (SGBP) 4 is gestart. De huidige waterkwaliteitsinformatiestromen zijn hiervoor het uitgangspunt; mogelijk zijn kleine of grote aanpassingen nodig. De voorbereiding van de rapportage over het KRW-maatregelenprogramma (eind 2024) is gestart. De bronbestanden van de Landelijke Enquête Waterkwaliteit en de Kaderrichtlijn Water worden nu nog via de WKP-website ontsloten, maar binnenkort ook via de nieuwe WKP-viewer.

Aan de waterbeheerders zijn rapportages opgeleverd van de Landelijke Enquête Waterkwaliteit, KRW-monitoringsprogramma's, KRW-toestandsbepaling en voortgangsinformatie en risico's KRW-maatregelenprogramma.

#### *Waterkwaliteitsportaal en Aquo-kit*

Met het Waterkwaliteitsportaal (WKP) worden waterkwaliteitsgegevens uitgewisseld. In het WKP zijn landelijke overzichten van de Nederlandse waterkwaliteit opgenomen en informatie over de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water. De Aquo-kit is een internetapplicatie voor de gegevensverwerking in de monitoringcyclus van waterkwaliteitsbeleid.

De eerste fase van de doorontwikkeling van het Waterkwaliteitsportaal is afgesloten en heeft een sterk, toekomstbestendig fundament opgeleverd. In wekelijkse sprintsessies met de leverancier wordt het WKP verder doorontwikkeld.

De geografische informatie van de Kaderrichtlijn Water is publiek toegankelijk gemaakt via Geonovum. Daarmee voldoen alle waterbeheerders aan de Europese Inspire-richtlijn voor dit onderdeel.

Aquo-kit is een module van het vernieuwde Waterkwaliteitsportaal geworden. Hosting van Aquo-kit bij een externe partij is beëindigd en de opname van Aquo-kit in de RWS-beheeromgeving is succesvol afgerond.

#### *Droogteportaal*

De informatie in het Droogteportaal geeft inzicht in de actuele droogte in Nederland, met nadruk op de hoge zandgronden van Zuid-, Midden- en Oost-Nederland. De informatie wordt bepaald op basis van dagelijkse veld- en grondwaterstandsmetingen.

Het operationeel beheer (oplossen storingen, ontbrekende data, wijzigingen in providers en API, aankoppelen beek-afvoercijfers) vindt plaats volgens de huidige specificaties en binnen het beschikbare budget (incl. restbudget uit 2023). Er is geen budgetruimte voor extra werkzaamheden. In 2025 moet de opdracht worden aanbesteed; hiervoor zijn extra uren nodig. Een voorstel voor 2025 wordt voorbereid.



#### Waterveiligheidsportaal

Met het Waterveiligheidsportaal (WVP) ondersteunt het Informatiehuis Water keringbeheerders bij de informatie-uitwisseling rond de processen Beoordeling en Versterking van de primaire waterkeringen in Nederland. Dit doen we in opdracht van de Stuurgroep Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Het Waterveiligheidsportaal (WVP) is functioneel geactualiseerd en technisch geüpdatet. De eerste ontwikkelfase is afgerond met een nieuwe release. De informatie in het portaal is AVG-proof gemaakt. De huidige ontwikkelfase van het WVP houdt in: beheer, onderhoud en verbetering door gebruik.

Migratie van het portaal naar de RWS-beheeromgeving vindt plaats in Q4 2024. Verbeteropties op de back log worden geprioriteerd en vormen input voor een 2e (beperkte) ontwikkelfase die start in 2025.

## 8.4 Programma 15 Kassiersfunctie

De kassiersfunctie heeft als ambitie om voor specifieke onderwerpen te fungeren als één contractpartij namens de waterschappen. Zowel juridisch als inhoudelijk is het soms de wens van contracterende partijen om met één partner als vertegenwoordiger van de sector te maken te hebben.



**Waarop hebben we ons gericht in het eerste en tweede tertiaal (januari tot en met augustus), wat zijn hiervan de resultaten en waar richten we ons verder op?**

### *Initiatiefbudget*

Het initiatiefbudget wordt gebruikt als financiering voor nieuwe collectieve initiatieven. In de eerste vier maanden van 2024 zijn drie collectieve projecten toegevoegd aan de begroting, waarvoor een bedrag van € 889.698 van het initiatiefbudget is ingezet. Dit zijn Waterschadeschatter, Softwarecatalogus en Vangstregistratie V4. In de periode van mei tot en met augustus is nog € 42.500 van het initiatiefbudget ingezet voor CERT-WM.

### *Aanbesteding hardware TMX*

TMX onderstations worden op de locaties (bij assets) gebruikt om het peil voor watersysteem te meten, regelen en controleren. Bij de deelnemende waterschappen bestond een grote behoefte aan nieuwe en vervangende onderstations, welke middels een Europese Aanbesteding zijn aangeschaft.

Na levering van de eerste 50 apparaten heeft een beoordeling plaatsgevonden door zowel leden van team TMX als enkele werknemers van de deelnemende waterschappen. Na goedkeuring is de leverancier gestart met de overige productie van nog eens ca 1200 apparaten. Deze verloopt goed. Leden van team TMX begeleiden het proces en zijn wekelijks een dag op locatie van de leverancier om te assisteren.

### *TMX EU-aanbesteding*

Bij de overname van TMX door hWh is met de waterschappen afgesproken dat dit als overgang scenario gold en dat de DVO tot 31 december 2025 loopt. hWh heeft daarbij de opdracht gekregen om een toekomstbestendige oplossing te onderzoeken en uit te voeren. De uitvoering betekent dat er een Europese Aanbesteding is gestart door hWh in samenwerking met vertegenwoordigers van de deelnemende waterschappen.

De klankbordgroep met vertegenwoordigers uit de deelnemende waterschappen is regelmatig bijeen om de scope van de aanbesteding door te nemen. Inmiddels heeft de marktconsultatie plaatsgevonden. De opgedane kennis en inzichten nemen we mee bij het opstellen van de aanbestedingsstukken. De aanbestedingsstrategie is bepaald en besproken met de klankbordgroep. Ook de scope van de aanbesteding is bepaald en we betrekken de klankbordgroep bij de inhoudelijke totstandkoming van de aanbestedingsstukken. Voor wat betreft de planning en bezetting zijn er geen bijzonderheden.

Met de klankbordgroep denken we ook na over de periode na de aanbesteding.

## Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen worden verwacht. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Besluitvorming hieromtrent gaat via de OGT en leidt tot een begrotingswijziging die te zijner tijd aan het algemeen bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

## 9 Verwachte begrotingswijzigingen

### 9.1 Verwachte begrotingswijzigingen 2024

In de begroting 2024 is een indicatie gegeven van de te verwachten begrotingswijzigingen ten bedrage van € 2.240.000. In de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> bestuursrapportage zijn reeds begrotingswijziging aangeboden. In onderstaand overzicht wordt weergegeven welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen reeds is verwerkt in de bestuursrapportages en welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen is bijgesteld.

| Verloopoverzicht verwachte begrotingswijzigingen 2024 | Bedrag in €    |
|---|----------------|
| Geactualiseerde begroting 2024 (deel 4)               | 2.240.000      |
| Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP1            | -700.000       |
| Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP2            | -              |
| Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP3            | -              |
| Bij: bijstelling verwachtingen                        | -900.000       |
| <b>Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2024</b>   | <b>640.000</b> |

## 9.2 Verwachte bijstelling begroting 2025

Onderstaand overzicht laat de effecten zien van nieuwe DVO's op de primaire begroting van 2025. Hierin is nog geen rekening gehouden met de effecten van indexering en andere bijstellingen van de begroting.

| Programma                                    | Primaire begroting 2025 | Verwachte bijstelling 2025 | Verwachte actualisatie begroting 2025 | Reden:  |
|--|-------------------------|----------------------------|---------------------------------------|---|
| Programma 1. Bestuur en organisatie          | 5.436.223               | 0                          | 5.436.223                             |   |
| Programma 2. Kennisen verbinden              | 1.544.108               | 0                          | 1.544.108                             |   |
| <i>Subtotaal instandhouding</i>              | <i>6.980.331</i>        | <i>0</i>                   | <i>6.980.331</i>                      |   |
| Programma 3. Innovatie en transformatie      | 1.463.380               | 0                          | 1.463.380                             |   |
| Programma 4. Digitale dienstverlening        | 403.329                 | 0                          | 403.329                               |   |
| Programma 5. Organisatie en samenwerking     | 920.865                 | 0                          | 920.865                               |   |
| Programma 6. Informatie - datastromen        | 0                       | 0                          | 0                                     |   |
| Programma 7. Informatieveiligheid en privacy | 1.257.139               | 0                          | 1.257.139                             |   |
| Programma 8. Waterveiligheid                 | 155.532                 | 449.550                    | 605.082                               | Nieuwe DVO Vangstregistratie V4   |
| Programma 9. Watersysteem                    | 1.489.124               | 58.710                     | 1.547.834                             | Nieuwe DVO Waterschadeschatter  |
| Programma 10. Waterketen                     | 165.186                 | 0                          | 165.186                               |   |
| Programma 11. Diensten en beheer             | 11.293.286              | 494.614                    | 11.787.900                            | Verplaatsing Landelijke voorziening overstromingsinformatie vanaf programma 15, nieuwe DVO Datalevering Waterschappen naar IV Slim WM |
| Programma 12. SAW@                           | 2.413.311               | 0                          | 2.413.311                             |   |
| Programma 13. Basisdata                      | 2.058.370               | 0                          | 2.058.370                             |   |
| Programma 14. Informatiehuis water           | 2.677.409               | 0                          | 2.677.409                             |   |
| Programma 15. Kassiersfunctie                | 1.244.614               | -244.614                   | 1.000.000                             | Verplaatsing Landelijke voorziening overstromingsinformatie naar programma 11   |
| <i>Subtotaal projecten</i>                   | <i>25.541.545</i>       | <i>758.260</i>             | <i>26.299.805</i>                     |   |
| <b>Totaal</b>                                | <b>32.521.876</b>       | <b>758.260</b>             | <b>33.280.136</b>                     |   |

## 10 Bijlagen

### 10.1 Bijlage 1: Status kleur en betekenis

| Status | Betekenis   |
|--------|---|
| GROEN  | <p>Statuskleur groen is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood of geel toegekend kan worden én voldaan wordt aan alle onderstaande criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Tijd: De uitvoering loopt conform planning en het resultaat wordt tijdig behaald. Of: overschrijdingen in de tijd zijn goedgekeurd en doen geen afbreuk aan de kwaliteit.</li> <li>-Geld: De budgettaire kaders worden niet overschreden. Of: budgetoverschrijdingen zijn goedgekeurd, doen geen afbreuk aan de kwaliteit en leiden tot hogere bijdragen van de deelnemers om de kosten te dekken.</li> <li>-Kwaliteit: Het beoogde resultaat wordt inhoudelijk bereikt. De risico's zijn in beeld, maar zijn nog niet opgetreden. Voor de risico's zijn effectieve beheersmaatregelen gedefinieerd.</li> </ul>   |
| GEEL   | <p>Statuskleur geel is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood toegekend kan worden én minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Tijd: De uitvoering is vertraagd, bijsturing is reeds ingezet. De bijsturing zal naar verwachting effectief kunnen zijn.</li> <li>-Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen, maar deze kunnen door bijsturen wellicht nog gecompenseerd worden. Een overschrijding van maximaal 5% van de begroting is acceptabel, mits dit kan worden opgevangen binnen het programma.</li> <li>-Kwaliteit: De haalbaarheid van het verwachte resultaat is discutabel, maar heeft (nog) geen consequenties voor de producten. De geïnventariseerde risico's treden op of het is zeer waarschijnlijk dat de risico's zullen optreden. De beheersmaatregelen worden ingezet, maar het is onzeker of dit afdoende is om de risico's te reduceren.</li> </ul> |
| ROOD   | <p>Statuskleur rood is van toepassing wanneer minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Tijd: De uitvoering is dusdanig vertraagd dat de beoogde doelstelling niet wordt gehaald. Er heeft nog geen bijsturing plaatsgevonden of bijsturing is niet mogelijk.</li> <li>-Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen die niet gecompenseerd worden door hogere bijdragen.</li> <li>-Kwaliteit: Het beoogde eindresultaat wordt niet gehaald. Eén of meerdere van de geïnventariseerde risico's treden op. De beheersmaatregelen zijn niet afdoende om risico's te reduceren.</li> </ul>   |

## 10.2 Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard

| Begrotingswijzigingen   | Saldo begroting / Lasten begroot / Baten begroot   | Lasten werkelijk  | Baten werkelijk   | Saldo werkelijk   | Saldo J.E.V.  |
|---|--|---|---|---|---|
| Dit betreft de begrotingswijzigingen die tegelijkertijd met bestuursrapportage worden aangeboden. | Dit betreft het begrote bedrag, na eventuele begrotingswijzigingen van het lopende jaar. | Dit betreft het bedrag dat werkelijk als kosten (lasten) is geboekt. Bestaat uit ontvangen inkoop facturen, interne doorbelastingen en gewerkte uren in de betreffende periode van rapportage | Dit zijn de gefactureerde en nog te factureren bedragen aan de deelnemers in het lopende jaar, samen met het saldo op de projectrekening per 1/1. | Dit is het verschil tussen de werkelijke baten en de werkelijke lasten. | Dit is een inschatting van de jaareindeverwachting van het saldo, zijnde het verschil tussen de verwachte baten en de verwachte lasten. |

### 10.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen

|         |   |
|---------|---|
| A&S     | Architectuur en Standaarden   |
| AB      | Algemeen bestuur  |
| ABC     | Aanvraag businesscase   |
| AHN     | Actueel Hoogtebestand Nederland   |
| AP      | Autoriteit Persoonsgegevens   |
| API     | Application Programming Interface   |
| AVG     | Algemene Verordening Gegevensbescherming.   |
| AWK     | Applicatielandschap Afvalwaterketen   |
| B&O     | Beheer en onderhoud   |
| BAG     | Basisregistraties Adressen en Gebouwen  |
| BAW+    | Bestuursakkoord water   |
| BBV     | Besluit Begroting en Verantwoording   |
| BBVW    | Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen   |
| BC      | Business case   |
| BGT     | Basisregistratie Grootchalige Topografie  |
| BHV     | Bedrijfs hulpverlening  |
| BIO     | Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Deze overheidsbrede, risico-gestuurde baseline vervangt alle afzonderlijke baselines binnen de overheid, waaronder de BIWA.  |
| BIWA    | Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen  |
| BM      | Beeldmateriaal  |
| BRO     | Basisregistratie Ondergrond   |
| BRT     | Basisregistratie Topografie   |
| BT      | Beleidsteam   |
| BVZ     | Bedrijfsvergelijking Zuiverings Beheer  |
| CDO     | Chief Digital Officer   |
| CBCF    | Commissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën (UvW)  |
| CDL     | Centrale Datalaag   |
| CERT-WM | Computer Emergency Response Team Watermanagement, een team dat samen met Rijkswaterstaat gespecialiseerd is in het ontdekken, onderzoeken en afslaan van cyberaanvallen. Alle waterschappen zijn hier op aangesloten. |
| CISO    | Chief Information Security Officer  |
| CIW     | Coördinatoren Informatieveiligheid Waterschappen  |
| CMMI    | Capability Maturity Model Integration   |
| CMS     | Content Management Systeem  |
| CoPWA   | Community of Practice Waterschapsarchitecten (werkgroep voor WILMA)   |
| CPW     | Coördinatoren Privacy Waterschappen   |



|         |   |
|---------|---|
| CSIR    | Cybersecurity implementatierichtlijnen              |
| CT      | Coördinatieteam                                     |
| CVDR    | Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving         |
| CWW     | Coördinatoren Wet Open Overheid                     |
| DAB     | Digitale Aangifte Bedrijven                         |
| DAM     | Dijkanalyse Module                                  |
| DAMO    | Data Afspraken Modelmatig Ondersteund               |
| DAP     | Dossier Afspraken en Procedures                     |
| DB      | Dagelijks bestuur                                   |
| DDSC    | Dijk Data Service Center                            |
| DIV     | Documentaire Informatie Voorziening                 |
| DPIA    | Data Protection Impact Assesment                    |
| DROP    | Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties     |
| DSO     | Digitaal Stelsel Omgevingswet                       |
| DOO     | Digitale ondersteuning Omgevingswet                 |
| DVH     | Dienstverleningshandvest                            |
| DVO     | Dienstverleningsovereenkomst                        |
| EA      | Europese aanbesteding                               |
| e-HRM   | Electronic Human Relation Management                |
| ESRI    | Geografisch informatie systeem applicaties          |
| FG      | Functionaris gegevensbescherming                    |
| FTE     | fulltime-equivalent                                 |
| FuWa    | Functiebeschrijvingen waterschappen                 |
| GDI     | Generieke Digitale Infrastructuur                   |
| GIS     | Geografisch informatie systeem                      |
| GKW     | Gegevensknooppunt waterschappen                     |
| GO      | Gebruikersoverleg                                   |
| Govroam | Government roaming                                  |
| Gr      | Gemeenschappelijke regeling                         |
| GVOP    | Gemeenschappelijke Voorziening Overheidspublicaties |
| GWSW    | GegevensWoordenboek Stedelijk Water                 |
| HKP     | Hoofdkostenplaats                                   |
| HRM     | Human Resource Management                           |
| HWBP    | Hoogwaterbeschermingsprogramma                      |
| hWh     | Het Waterschapshuis                                 |
| IBD     | Informatie Beveiligingsdienst (CERT voor gemeenten) |

|         |  |
|---------|--|
| ICT     | Informatie, Communicatie en Technologie  |
| ICTU    | ICT uitvoeringsorganisatie   |
| IHW     | Informatiehuis Water   |
| IM      | Informatiemodel  |
| IMKL    | Informatiemodel Kabels en Leidingen  |
| IMWA    | Informatiemodel Water  |
| INSPIRE | Infrastructure for Spatial Information in the European Community                 |
| IPM     | Integraal Project Management   |
| IPO     | Interprovinciaal Overlegorgaan   |
| IPv6    | Internet Protocol versie 6   |
| IRC     | Internationaal Radar Composiet   |
| IRIS    | Integraal Resultaatgericht Informatie Systeem                                    |
| IV      | Informatievoorziening  |
| KIDO    | Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden                          |
| KING    | Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten  |
| KP      | Kostenplaats   |
| KPI     | Key Performance Indicators   |
| KRW     | Kaderrichtlijn Water   |
| LAWA    | Landelijk Arbeidsvoorwaardenoverleg Waterschappen                                |
| LDS     | Landelijk Dekkend Stelsel  |
| LIS     | Leidingen informatiesysteem  |
| LOFGW   | Landelijke Overleg voor functionarissen gegevensbescherming van de waterschappen |
| LOVH    | Landelijk Overleg Vergunningverlening en Handhaving                              |
| LvL     | Laan van de Leefomgeving   |
| MT      | Managementteam   |
| NBPW    | Nationaal Bestand Primaire Waterkeringen   |
| NCSC    | Nationaal Cyber Security Centrum   |
| NCTV    | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid                        |
| NDFF    | Nationale Databank Flora en Fauna  |
| NEN     | Nederlandse Norm   |
| NHI     | Nederlands Hydrologisch Instrumentarium  |
| NOK     | Nadere overeenkomst  |
| NORA    | Nederlandse Overheid Referentie Architectuur                                     |
| NUP     | Nationaal UitvoeringsProgramma   |
| NWB     | Nederlandse Waterschapsbank  |
| OBDO    | Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid                                  |

|          |  |
|----------|--|
| OGT      | Opdrachtgeverstafel  |
| OLO      | Omgevingsloket Online  |
| OOMHD    | Opslag en Ontsluiting Meteorologische en Hydrologische Data                  |
| P&ID's   | Proces & Instrumentatie Diagrammen   |
| P&O      | Personeel en organisatie   |
| PA       | Procesautomatisering   |
| PDC      | producten en diensten catalogus  |
| PDCA     | Plan Do Check Act  |
| PDOK     | Publieke Dienstverlening op Kaart  |
| PEC      | Proces Eigenaren Commissie VTH   |
| PIA      | Privacy Impact Assessment  |
| PIO      | Projectleidersoverleg Implementatie Omgevingswet (ter ondersteuning van DSO) |
| PO       | Privacy officer  |
| POC      | Proof of Concept   |
| PSA      | Project Start Architectuur   |
| PSU      | Project start up   |
| PvE      | Programma van eisen  |
| QBWat    | softwarepakket voor metingen water   |
| RODC     | Rijksoverheid Datacenter   |
| ROR      | Richtlijn OverstromingsRisico  |
| RWS      | Rijkswaterstaat  |
| RWS CIV  | Rijkswaterstaat Centrale informatievoorziening                               |
| RWZI     | Rioolwaterzuiveringen  |
| SAT DATA | Satelliet data   |
| SAW      | Sectorale arbeidsvoorwaarden waterschappen                                   |
| SAW@     | Samenwerking Waterbeheer Rijkswaterstaat en waterschappen                    |
| SD       | secretaris-directeur   |
| SDG      | Single Digital Gateway   |
| S.E.     | System Engineering   |
| SLA      | Service Level Agreement  |
| SOK      | Samenwerkingsovereenkomst  |
| STOWA    | Stichting Toegepast Onderzoek Water  |
| Surf     | Surf-CERT (CERT voor onderwijs)  |
| TMB      | Team Muskusratten Bestrijding  |
| TPOD     | Toepassingsprofielen Omgevingsdocumenten                                     |
| UO       | Uitvoerend Overleg   |

|        |  |
|--------|--|
| UOT    | Uitvoerend Overleg Tafel (de gemandateerde opdrachtgevers) |
| UvW    | Unie van Waterschappen                                     |
| VDW    | Vereniging Directeuren Waterschappen                       |
| VTH    | Vergunningverlening Toezicht en Handhaving                 |
| VvZB   | Vereniging van Zuiveringsbeheerders                        |
| Watis  | Waterinformatiesysteem                                     |
| WEB    | Wet Elektronische Bekendmakingen                           |
| WIBON  | Wet Informatieuitwisseling Boven- en Ondergrondse Netten   |
| Wgr    | Wet gemeenschappelijke regelingen                          |
| Wilma  | Referentiearchitectuur van de waterschappen                |
| WION   | Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten            |
| WIWB   | Weer Informatie Water Beheer                               |
| WKP    | Water Kwaliteitsportaal                                    |
| WMB    | Werkgroep Muskusratten Bestrijding                         |
| WNT    | Wet Normering Topinkomens                                  |
| Woo    | Wijzigingswet Wet open overheid                            |
| WS     | Waterschap   |
| WSS    | WaterSchadeSchatter  |
| WSWC   | Wilma Software catalogus                                   |
| WTI    | Wettelijk Toetings Instrumentarium                         |
| WVP    | Waterveiligheidsportaal                                    |
| Z-CERT | Zorg-CERT (CERT voor de zorg)                              |
| Z-info | Zuiveringsinformatiesysteem                                |
| ZTC    | Zaaktypecatalogus  |